

30617

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6.

జెన్న పట్టణము 1919వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 6వ తేది శనివారము

NO. 130

సంపుటము. ౬

సిద్ధార్థి నామ సంవత్సర భాద్రపద మాస శుద్ధ చతుర్దశి ౧౨.

సంచిక ౧౩౦

కేశవకాంత్ తలనూనె (వైట్ ఆయిల్ ఇందులో కలుపుబడెను)

(కృతము మార్కెట్టులోయందు వాటి కన్నీటికంటె మిక్కిలి చాకయైనది. మంచి వాడవలసి. (1581)

(దీనియొక్క గుణాంతరములకు మెచ్చి గృహిణుల్ కదర్శనములో ఒక మోగ్య తాత్రమును మెనురు. పదర్శనములో ఒక ప్రాంజుపకమును కమిటీవాన్లు ఇచ్చి యున్నారు.) కేశవకాంత్ తలనూనె ప్రత్యేకముగా శ్రేష్ఠ మైన చెట్టుకాయల నూనెతోను పరిమళ మైన పుష్పముల నండియు తయారు చేయబడినది. ఇది అన్ని తెల్ల జనులకును తగినది. తలవెండుకు లూడిపోవుటను నికటి మెండుకలు మృత్యుగాను నల్లగాను వెనగునట్లు చేయును. ఇంగ్లీషు గాక కేశవ కాంత్ తలనూనె బహుశంకుండు తలనూనె లన్నిటి కంటెను మిక్కిలి చతుకయైనది. నుటియు బీదలకు బాగ్యంతులకు తగినది.

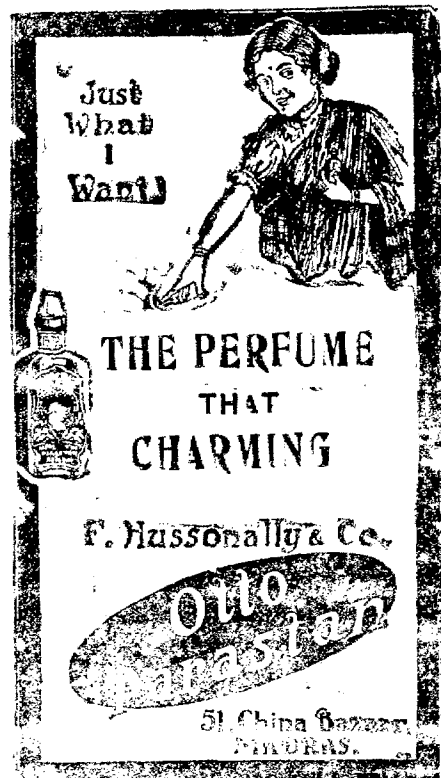
కేశవకాంత్ తలనూనెలో మెదడునకు చెరుపు చేయునట్టి వైట్ ఆయిల్ కలిపినదిని రుజువు చేయువారికి రూ. 1000 లు ఇవ్వఁగా నిశ్చయము.

ఒకసారి తెప్పించిచూచిన మీరే తెలియును.

బాగ్యంతులొద్దు ఉప్పులు కలపి 1 బుడ్డి పెల రూ. 0-15-0.

ముఖ్యమనిపు:— కేశవకాంత్ తలనూనె బుడ్లన్నీటితోను బహుమతి టిక్కెట్టులను.

The Keshav Perfumery Works,
147, Abdul Rahiman Street, Bombay. No. 3.

Note

Note

Salicylic Acid

The best quality of this can be had of

Messrs. Parry & Co.,

Box 12, Madras.

For price & other particulars apply.

మిక్కిలి వృష్ణ శోమగు యిండియా శోమనందు మెదడునకు చలవగలుగుటకు ముంద్యము వదలుటకును జ్ఞాపక శక్తి హెచ్చుటకును తలవెండుకలు పరిశుభముగ నిగనిగలాడుచుండుటకును ప్రతిస్త్రీయును ఖగితిపురుషుడును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయిలు (రిజెప్టరు)

తలవెండుకలకు నూతన పౌండర్లమును కలిపించి వానిని బాగుగా మెరుకుటకు తగిన శక్తి లీ తలనూనెయందు కలవు. చుండుకు పోగొట్టును. శోజనులకు పుట్టు కంటి మెత్తదనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లదనమును కలిగించును. శరీ మెదడు గుటలను కండ్లకు కలుగు మాలిన్యమును పోగొట్టి నూతన శాంతిని కలిగించును.

కామినియా ఆయిలు తలనూనె లన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. స్త్రీలకును పురుషులకును వెళ్ళుచుండికి మహోపకారము మొదలైనది.

నేడు దీని నుపయోగించుచుండుడు.

పెల పింబుడ్డి 1-0-0 ని. పి. చార్జ్ 0-5-0 అనాది.

మూడుబుడ్లు 2-10-0 ని. పి. చార్జ్ 0-12-0 అనాది.

పోస్ట్ పేజెంట్లు:

ఆంగ్ల యిండియను డ్రగ్ అండు తెమికలు కంపెనీ,

(D 126 W 100)

155, జుమ్మా మసీదు, బాంబాయి.

Mr. G. W. M. Reynold's Novel
Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Rs. A.
The Heroine of the Fern Island	6 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5- Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0 Wagner 3 vols.	1 12
Seamstress in 2 vols. Re 1. Margaret 4 vols.	3 0
Necromancer 3 vols. 2-4-0. Agnes 9 vols.	6 0
Old London, 3 vols. 2-4-0. Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0. Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols. Rs. 3. Soldier's Wife 2 vols.	1 4
Robert Macaire in 2 vols.	1 0
Young Duchesse, in 4 vols.	3 0
Bronze Statue 4 vols.	2 0
Canonbury House in 3 vols.	2 4
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Loves of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPERIOR WATCH CO.,

536

Post Box 167 (A) Madras

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Headache, Sore Throat, Influenza, etc. Costing only Rs. 25 8 (plus postage, etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Deafness," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhendari, M. A., Batala. (India)

Natural Actina Treatment.

భారతప్రభుత్వమునా రాదేశమునకు మూలీయక బంధు
బాధ్యతను వహించరాదు. మనమాతృదేశము కూర్చి స్వదేశ
మున నుండకాలదకు విషయమును ప్రభుత్వము వారి కెఱుక
పరచుట మన విధ్యు కధర్మము.

పారిశ్రామికాభివృద్ధి.

డాక్టరు గిల్బర్టు స్టేటరుగారి ఉపన్యాసము.

మొన్న సాయంత్రము డా. ఎమ్. సి. పి. భవనమున పారిశ్రామికాభివృద్ధినిగూర్చి డాక్టరు గిల్బర్టు స్టేటరుగారు రెండుగంటల పాటు ప్రసంగించిరి.

ఉపన్యాసము.

నేడు దక్షిణ హిందూజాతీయలోని పారిశ్రామికాభివృద్ధినిగూర్చి ఉపన్యసించుచున్నాను. గతవారము కృతసాయమునకును పరిశ్రమలకును గల సంబంధమునుగూర్చి నడిపితిని. పరిశ్రమలయందు అధిక శ్రద్ధగలిగి పరిశ్రమల వివృద్ధి మొదలగునవి కృతసాయముయొక్క ప్రాముఖ్యమును మరల గూడదు వస్తునిర్మాణమునకు కృతసాయము మూలాధారము. కృతసాయ దారుడు కండించుటమీద పరిశ్రామికుడు ఆధారపడవలసి యున్నది. కృషియును ప్రతిపంతు పండించు యెడల బట్టల పరిశ్రమయే యుండదు. కృతసాయము వలన కలుగుచున్నవలననే గాక ఇతరకర్మవుల సహాయమున జనప బడదగిన పరిశ్రమలుగూడ కొన్నికలవు. అది లోహపరిశ్రమలు మున్నగునవి. ఇతర ఆధారములమీద బయలుదేరిన పరిశ్రమల కంటే, కృతసాయముమీద ఆధారపడిన పరిశ్రమలు చాల ముఖ్యమైనవి. ఈ కారణమువలననే దేశములోని పరిశ్రమలు అభివృద్ధి పదార్థములకొరకు కృతసాయము మీద ఆధారపడవలసియున్నది.

పరిశ్రమలు మొదలు ముగియువరకునే జరుగబడి మధ్య యంత్రమున వాయుమున చాల మారులును చెందిన నుతు దుకు వాని ఫలితమున నుభవింపజూచు మానవులే. కొన్ని పరిశ్రమల కీమార్పులు మొదలు. కొన్నిటికి న్యుత్పత్తి. కృతసాయ దారుడు భాగ్యమును పండించును. అతని యింటిపైను బద్ధుడనై చియ్యముచేసి వండి అతనికి భోజనము పెట్టెదగు. ఇట్టిపరిశ్రమకు మార్పులు చాల న్యుత్పత్తి. కొన్ని దేశములు అపకృష్టపదార్థములను విదేశములమీద ఆధారపడి, ఆ అపకృష్టపదార్థములను తమదేశములకు దిగుమతిచేసి వానిలో మనువులను తయారుచేసి అపకృష్టపదార్థములను పండినదేశములకే మరల వాపస్తువులను ఎగుమతిచేయుచున్నవి. లాంక మైదన రైతులు అమెరికానండి ప్రతిదినమతిచేసి, నూలుక, బట్టలును తయారుచేసి తమకు దక్షిణ అమెరికాకును, చీనాదేశమునకును, హిందూజాతీయమునకును ఎగుమతిచేయుచున్నారు.

ఇట్టివల నొకదినమున నేనును విద్యార్థులు కొందరును మదరాసు నాశ్రమమునకు వెదలివచ్చుచు అచట చక్కలుల కట్టులు చాల కనబడినవి. అది అమెరికాదేశమునకు ఎగుమతి కానున్నవి. ఈ చక్కలులు అచట బాగుచేయబడును అట నుండి నునుపుచేయబడిన చక్కలును కాలిఫోర్నియా (కాలిఫోర్నియా) మున్నగు లోహసామానులకు పంపబడుచున్నవి. హిందూజాతీయమునందు పరిశ్రమలు అభివృద్ధి గాదు లేకుండుట విద్యార్థుల దృష్టి నొకరించెను. పరిశ్రమ లేదనియందుకుటకు విద్యార్థులు చాల విచారింపిరి. ఈ విధముగా దక్షిణదేశమునకు పరిశ్రమలను బాగుచేయవిధానమును విద్యార్థులకు తెల్పుట అధిక కాత్రుజ్ఞుని ప్రభుత్వ రక్షణము.

మదరాసు నగరమున పరిశ్రమల ప్రారంభించదలసినవో ముఖ్యముగా చేయవలసినవి ఏమియని ఆలోచింపవలసియున్నది. స్థలము పనివాండ్లు పెట్టుబడి అవసరముని అర్థకాత్రుము

వలన తెలియగలదు. అన్ని సాకార్యములనుగల స్థలమును సంపాదించుటకు చాలబుద్ధిని వినియోగింపవలయును. ఆ సంపాదించు స్థలము నాశ్రమమునకును రైలుస్టేషనుకును నివాస యోగ్యమును జనవసమునకును వస్తునిర్మాణము కీర్తిముగ సలక్షణముగాను జరుగుటకు తగిన ఏర్పాటులు యంత్రముల యందు చేయబడవలెను. బలము గలవారిని కొందరిని, సాంకేతికవిద్యార్థులను అనుభవము గలవారిని కొందరిని, నియమింపవలయును. కార్య నిర్వాహకుడు చురుకుదనమును సామర్థ్యమును గలిగి యుండవలెను. నేను ఒక గ్రామమునకు వెళ్లియుంటిని. అచట మెంతుల పరిశ్రమ గలదు. పూర్వము గ్రామమున నాపరిశ్రమ ఉన్న పరిశ్రమియందుండెను. కాని యిప్పుడు పోటీలు ఎక్కువగుటచే, ప్రతివాడిని నవ్వులు కలుగుచున్నది. మరియొక కాలమున విచారింపగా చియ్యపుయంత్రముల స్థితిగూడ నిలువలే యున్నదని తెలిసింది. అందుకు నొక్కవిధమును పరిశ్రమనే ప్రాంతించుటచే నందరికిని నవ్వులు కలుగుచున్నవి.

ధనముగలవారలు ప్రస్తుత మిట్టి కరికెలకు ధనము పెట్టుకొని వెళ్తుక గర్భ మెంటు సెన్సాటివ్ లను కొని కొంత కాలము చేచియుండుట మంచిది. పిదప ఈ సెన్సాటివ్ లను ఎక్కువ ధరలకు అమ్మవచ్చును. వడ్డీయును కట్టుకు. ఈలోపుగా పరిశ్రమల అభివృద్ధినిగూర్చి బాగుగా తెలిసికొనవలయును.

పరిశ్రమల అభివృద్ధి కావలెని తలచినయెడల సరియైన కార్యనిర్వాహకులు యుండవలయును. భాగస్థులలో నధ్యక్షుండుండవలయును. వీరిలో ఒకరికైనను ఇతర భాగస్వాముల పెట్టుబడి దిగివచ్చును అపవాదంపడవలెను దురుద్దేశముగాని వ్యాపారములో విశేషలాభము రావలెను నిరుత్సాహముగాని ఉండగూడదు. వివిధవిగా వ్యాపారము చేయగోయెడల తమనాకు లభ్యమగు తక్కువ జీతముల నీయవలయునని హిందవుల ఉద్దేశమై యున్నది. ఈ విషయమును అమెరికా వారు బాగుగా నెరుగుదురు. ఎక్కువ జీతము నిచ్చునారే సమర్థులని ఆ దేశమున గోరింపబడుచున్నారు. అమెరికా దేశములో పనివాండ్లకు ఎక్కువ జీతము లిచ్చబడును ఇందులకు ప్రతిఫలముగా ఎక్కువ పనికల పనిని వారు చేయుదురు. ఇందుములమున ఎక్కువ లాభములు వచ్చుచున్నవి. ఇయే వ్యాపారము చేయుటకు సరియైన మార్గము ఈ విధానమునే భారతీయులను అవలంబించవలయును. ఈ విషయమును గూర్చి నేడు ఉత్పేక్షతో నుడువ నక్కరలేదు.

మదరాసు నగరమున చక్కలులను చక్క చేయు పరిశ్రమ గలదు. ఈ పరిశ్రమ ఎక్కువ ఘనత వహించినది. ముందు ఉన్నతదశకు రాగలదు. ఎవరైన ఈ పరిశ్రమను సాగింపదలచిన దేశమున చాల చక్కలులు కలవని స్టేటరుగారు నడిపిరి. వృత్తాంతపాత్రల పరిశ్రమను, నూనెతీయు పరిశ్రమను గూర్చి విచరింపిరి.

అధ్యక్షులు.

పరిశ్రమలయందు తిగివిజ్ఞానము లేకుండ పరిశ్రమలను స్థాపించుటకు పూనుగూడదని స్టేటరుగారు నడిపింపవలయును చాల ముఖ్యమైనది. తిగివిజ్ఞానములేకుండ పరిశ్రమలను స్థాపించుట కొన్ని దేశములలో ఆచారమై యున్నది. పనివాండ్లను నియమించుట ప్రధానవిషయము. బాగుడు మొదలు కట్టుక జీతమున కంగీకరించి ప్రవేశించినను అనుభవమును బడసినపిదప వారికి ఎక్కువ జీతముల నిచ్చుట న్యాయముగాని యీ విషయముననే మనము తీరుచు పారబడుట తటస్థమయినదని అధ్యక్షులు నడిపిరి.

ఆత్మకం! ఇదేమి విచిత్రము? ఆశ్చర్యం. శ్రీ ఆంజనేయ మంత్ర శాస్త్ర గణిత ఆరూఢం

ఇందువలన అందరికీ తెలియజేయద మేమనగా...

జనగణోవు సంకలనమునుగా తెలిసికొని గోరవారు, ప్రశ్న మూలముగా వ్రాసి, దానిని ఒక కవచంలో నుంచి బాగుగా నీలుచేసి క్రింది అద్రుకుకు పంపండి. మీయొక్క నీలుకవచము తెలియజేయద నే తగుమైనబయలు వ్రాసి, మేము వ్రాసిన జవాబున్ను, మీయొక్క నీలు కవచము చేచ్చి మీకే అంతుబడును. అయితే మీరు ప్రశ్నలను వ్రాయునప్పుడు, ఉండు గంట నిమిషములను అయినా లేక పుట్టిక సంకల్పరం నెల లేక గంటలను అయినా ఆశ్చర్యం కనిపించవలెను. కవచంలో కూడనే క్రింద వివరించినందుకు కట్టుం మనోబద్ధములమున అంపిననేగాని బయలు చెప్పబడవలదు. అయితే దొంగతనముగాని, గర్భ మెంటుకు విరోధమైనవాటికి గాని బయలు చెప్పబడవలదు.

ఇదియును గాక, "పుత్రశంతానం" "వ్యాపారలాభం" "సర్వకాంక్ష నివారణ" "సర్వకార్యసిద్ధి" మొదలగు వాటికి, రక్షాబంధనములు తయారు చేయబడును. భారతీయభాషలములు కూడ చెప్పబడును. వివరములను తెలుగుములమున వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

For further particulars please apply to the below address.

కట్నం - వివరము.

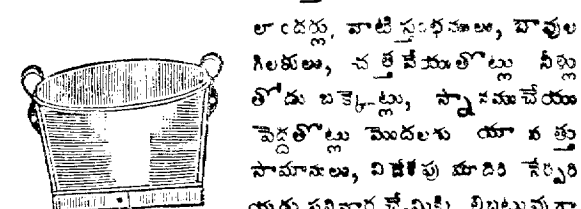
ఇండియా దేశమునకు

1 మొదలు 6 ప్రశ్నలకు చార్జి	1-0-0
6 వైగా, ప్రతి ఒక్కొక్క ప్రశ్నకు	0-4-0
రంగూను, సింగపూరు మొదలగు నెలవటి ప్రదేశములకు,	
1 మొదలు 6 ప్రశ్నలకు	2-0-0
6 వైగా ప్రతి ఒక్కొక్క ప్రశ్నకు	0-8-0
- టి. ఎస్. వెంకటేశ్వరయ్యర్.

(1741) ప్రముఖము నక్కిలు. కలవనూరు, (దక్షిణ ఆంధ్రాను జిల్లా)

ఆంధ్రదేశ బకెట్లు వగైరాలు.

మదరాసు గర్భ మెంటు వాకిన్ని జూరూరు గర్భ మెంటు వాకిన్ని, మునిసిపాలిటీలు, తాలూకా బోర్డులు, యూనియన్లు, స్కూలులు వగైరాలకు సప్లయచేయు, కొలతపాత్రలు, తూనిక గుండ్లు, బ్రాసులు, అలసీను చేపకాట్టులు, కంకణాలు, మునిసిపల్

లాండర్లు, వాటి స్తంభములు, బావుల గిలకులు, చిత్రచేయటొట్టు నీళ్లు తోడు బకెట్లు, స్నానముచేయు పెద్దతొట్టు మొదలగు యావత్తు సామానులు, విదేశీపు మాదిరి నేర్పిరి యగు పనివాడ చేవిక్కిలిబయలుపుగా తయారుచేయించి నెల సహాయముగా సప్లయ చేయబడునగాన కలయువారు క్రింద ఆ దేశమువారి విచారింపప్రార్థింతు.

జనరల్ ఇండస్ట్రియల్ ప్రైవేట్ వర్క్సు, (1742 దిన 624 వారి) కంట్లాక్టర్లు, నెల్లూరు.

గుణానుపానబోధిని. తక్కువ గొనుడు.

ఇది మా యావధాలయసంబంధమున అనేకవైద్య విషయములతో వ్రాయబడిన మొక పెద్ద వైద్యగ్రంథము. 'ఇంటింటు నుండదగిన పుస్తకమనిన్ని'. 'వటుఃబ' 'పండినీ' పుస్తకమున్ను, ప్రతికాధికరులున్ను, మహానీయుల నేకులున్ను దీనిని ప్రశంసించియున్నాడు. ఖరీదు 10 అణాలు.

మహాజ్యోతి చికిత్సా బోధిని:—8 అణాలు. లోక భయంకర 'ఇక్ష్వాకుమోహ' జ్వరము మొక్క నివాసము, చికిత్సాపదార్థములు అదివిపులముగ నిండు వ్రాయబడినవి. గుణానుపానబోధిని తలనే మహానీయుల నేకులతో గొనియాడ బడియున్నది.

మెనెజర్. బి. యస్. రావు బ్రదర్స్. (1749) మెదక్ పుస్తకాలయము, ఆయుర్వేదావధాలయము, బరంపురం, గంగాం జిల్లా.

భాగ్యవంతు తెవరు? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము	1 అమృతామలక తైలము	జంబీరసాయనం	కుంచాననలేపము
6 ఔషధము 8-4-0	6 ఔషధము గల నీసా 1-0-0	ఉష్ణులు బోగొట్టుకు	తామర నణము
8 ఔషధము 1-12-0	8 ఔషధము గల నీసా 0-8-0	నీసా త్వు. 0-10-0	దబ్బి త్వు. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

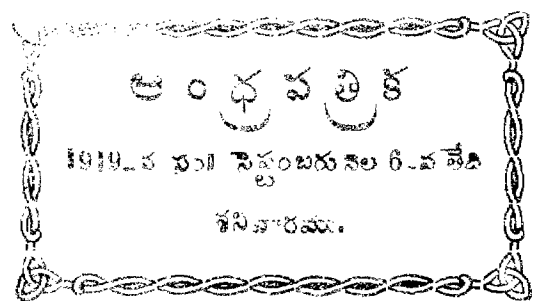
ప్యాకింగు - పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాలటాగు ప్రతులు ఉచితము.

తంతి విలాసము: } మేనేజర్, ఆయుర్వేదాశ్రమము, మదరాసు.
వండిట్, మదరాసు. } 55, ఆచారప్పకో వీధి, మదరాసు.

కావలయును.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని పశ్చిమ బెంగాల్ మాన్యుఫ్యాక్చరీస్ అసోసియేషన్, బెంగాల్ మాన్యుఫ్యాక్చరీస్ అసోసియేషన్, ఇతర ముఖ్యమైన పరిశ్రమల అసోసియేషన్లు, వాస్తవంగా వాస్తవంగా సమర్థించు, ముఖ్యమైన పరిశ్రమల అసోసియేషన్లు, వాస్తవంగా వాస్తవంగా సమర్థించు, ముఖ్యమైన పరిశ్రమల అసోసియేషన్లు, వాస్తవంగా వాస్తవంగా సమర్థించు.

ఆంధ్రపత్రికాధికారి.

సామాజ్య సభ

"నిన్ను వానిని భావించుకొనుము." అని విలియంస్ బైబిలు ప్రాసిన కథాసారమును మహాకవీశ్వరమహర్షి కుమారుల కుమారతముల కేసువార లండను నవవరతము భావించుట వారి ధర్మనిర్వహణమునకు సాధనము. ముప్పదికోట్ల ప్రజలను నిరంకుశముగ జాలించి క్రభుత్వము ఏకాధ్యక్షమైన పంభావన ప్రజానాయకమును బడయుటకును ధర్మనిర్వహణమును జేయుటకును ముఖ్యమైయున్నది. షమ్సు షర్ఖ ప్రభుత్వమును కంజాబు దుమ్మార్ఖములను వింజించినపుడును ఇండోమిటిల్లును సమర్థించు నపుడును పరిశ్రమనిర్వహణమునుండి మాటలాడుటకు బూనుకొనెను గాని ప్రజాస్థానమునుండి మాటలాడుటకు బూనుకొనలేదు. ఇతర ప్రాంతములందు గలుగని మహాకవీశ్వరము కంజాబునం దేల గలిగినదో గవర్నరు జనరలు గనుగొనుట యవసరము. వారు నియమించిన యువసంఘమైనను మూలకారణములను గనుగొనుటకు బ్రయత్నించు దురని సమ్మతమున్నాము. బాహ్యవిషయములను విమర్శించుటను ఆధునికమును దాని పరిణామమును వర్ణించుచు నాధునిక దుర్మయమునకు వారికి దగిన ప్రాయశ్చిత్తమైనదని తెలిసిన విషయము సంతసమును గలుగజేయు గలదు. ఆధునికమును మన ప్రభుత్వమునకును నేర్పడిన సంధివిషయములు మిత్రత్వమునకు సాధనములు గాగలవు. ఈ భారము షమ్సు షర్ఖ ప్రభువు తెలిసినటులు నిష్కేతుకముగ యుద్ధమునకు దిగిన అమీరుమీద నె గలది.

యుద్ధము వైద్యసహాయము

అకస్మికముగ సంప్రాప్తమైన యుద్ధవివరణ సమయమునందు 2,47,000 పైని కాదులకు తగిన వైద్యసహాయమును జేయుట కష్టపాద్యమైన పని యని రాజప్రతినిధితో నందరేకీభవింపగలరు. మూడుమాసములందు బ్రిటిష్ సైనికులు దినమునకు 1000-కి 4.98 వంతున 10,882 మందియును హైందవ సైనికులు దినమునకు 1000-కి 2.97 వంతున 45,774 మందియును వైద్యశాలలందు ప్రవేశమును గాంచిరి. వైద్యశాలలందు జరిగిన బ్రిటిష్ సైనికులందు 1000-కి 0.82 వంతునను హైందవ సైనికులందు 27.79 వంతునను మరణము నొందిరి. హైందవ సైనికులకు 1000-కి 2.97 వంతున ప్రవేశముగలుగుటయును 27.29 మరణములు సంభవించుటయును బాడ వారికి వైద్య

సౌకర్యములు బాత్తుక తక్కువగనున్న పని విశేష మగుచున్నది. ఈ యధిక మరణములకు కారణము కలరాయనియును హైందవులువివక్షిత లేకను నీటిని త్రాగుటవలన నీ మరణములు సంభవించిన పని యను రాజప్రతినిధి తెలిపెను. ఇతర ప్రస్తావనములతో బోల్చినపు డిమరణము లధికము గావని రాజప్రతినిధి సమర్థించెను. ఈ సమర్థనములకును గారణము లండను ట్రెయ్యుకత్రిక చేసిన ఖండన మని విడితముగుచున్నది. రాజప్రతినిధిసమర్థనము న్యాయమైనను సభికారుల గోప్యచరణము మాత్రము ట్రెయ్యుము గాదని వత్రికలు చేసిన ఖండన మును సభికారులు భరింపవలసి యుండును. వివిధ రంగములందు యుద్ధవివరణమునందు పాల్గొనిన సైనికులకు సహాయమును జేయుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నందులకు ప్రజలు కృతజ్ఞులు. బ్రిటిష్ హైందవ సైనికుల జీతములను వృద్ధిచేయుట కేర్పాటులు జరుగుటయును యుక్తముగ నున్నది. కాని ఈ యేర్పాటువలన నితరవరక దుర్భరమైన సైనికవ్యయము మఱిత దుర్భరము గాకుండునటులు క్రభుత్వము గమనింపవలసి యున్నది. సైన్యవ్యవహారములను బరీక్షించుట కేర్పడిన యువసంఘము వ్యవహారములను దేశస్థిని బరీక్షించి విషయ నిర్ణయము చేయుట సమంజసముగ నుండును.

హైందవవర్తకారులు

వలసరాజ్యములందు గల భారతీయుల విషయమై షమ్సు షర్ఖ ప్రభువు సంపూర్ణమైన సానుభూతిని తెలిపెను. దక్షిణాఫ్రికాను భారతీయుల నిష్పాదనమునకై చేసిన శాసన మన్యాయ్య మనియును మనప్రభుత్వమును మంత్రిగను మనవత్తిమును బలపరచుచున్నారనియును దృఢాభిప్రాయము గల దక్షిణాఫ్రికా వారికి మనము తొందరనుగలుగజేయుజనదనియును షమ్సు షర్ఖప్రభువు తెలియజేసెను. దక్షిణాఫ్రికా వారు చేసిన నియామధంగమువలనను భారతీయులందును దృఢాభిప్రాయము గలిగినదని మనప్రభుత్వము దక్షిణాఫ్రికాప్రభుత్వమునకు సచ్చిత్రపలసియున్నది. ఈ విషయ విచారణోపసంఘము నందు సర్ బెంజామిన్ రాబర్ట్స్ సర్కార్ క్రభుత్వమువారి నియామకము జనామోదమును బడయగలదు. మాంటెగుగారు తెలిపిన యనధికారప్రతినిధిని సయితము ప్రజావిశ్వాసము గల వారిని నియమించుట యుక్తము. ఫిజివీప్రములందు గల బంధకవ్రాతమును వెంటనే ఆపుటయును ప్రజలను క్రభుత్వమును నేకాభిప్రాయమును గలిగియున్నారు. భారతీయుల గౌరవమును గాపాడుకొనుటకై రాజప్రతినిధి తెలిసినటులు వెంటనే బంధకవ్రాతవద్దతిని రద్దు చేయుట కేకగ్రీవముగ తీర్మానమును జేయుటయును ఫిజివీప్రములందు గల భారతీయులను స్వస్థలమునకు జెర్పుటయును నవసరము. పాలినిషియ బిషపు రాకవలన సివిషయమునం దేమియును ప్రయోజనము గలుగనేరదు. తెల్లవారికి భారతీయులవల్ల గల దృక్పథము మారనంతవరకును భారతీయులకు వలసరాజ్యప్రవాసము ప్రతిబంధకములతో నిండియుండును. కొన్ని తరములుగ దక్షిణాఫ్రికాయందు నివసించుచున్న హైందవులకును దక్షిణాఫ్రికావారికిని గలిగిన ప్రతిఘటన మీ భావమును రుజువుచేయుచున్నది. వలసరాజ్యములందు తెల్లవారికి గల ప్రతివత్తి భారతీయులకు గలిగినపుడే వారు వలసరాజ్యములందు నివాసములను గైకొనుట యుక్తమని వలసరాజ్యాధికారులకు తెలియవలసియున్నది. ఇతర దేశములందు మన కర్మకారుల సుఖపరిస్థితులకై మనము పోరాడుచు మన దేశమునందు వారి పరి

స్థితుల సభివృద్ధిచేయకపోవుట యన్యాయము. సంధిసభకు భారత ఖండమునందు గలిగిన స్వతంత్రస్థితివలన కర్మకారుల సభయందును మన కర్మకారులకు స్వతంత్రస్థితి గలిగినది. కర్మకారీవనమునందు మనపరిస్థితులకును పాశ్చాత్యపరిస్థితులకును భేదమున్నను "కర్మకారులందును ప్రబోధము గలిగినందున కర్మకారుల ప్రస్తుతపరిస్థితులు భారతీయుల రాజ్యాంగాశయములకు దగియుండక ససంతృప్తికరముగ నున్నవి" అని షమ్సు షర్ఖప్రభువు తెలిపిన భావమాన కనుకూలముగ జనులందరూను ప్రవర్తించవలసి యున్నది. పరిశ్రమాభ్యుదయమును గురించియును విశ్వవిద్యాలయ సంస్కరణమును గురించియును సూచించిన యభిప్రాయమును క్రభుత్వపుద్ధవిశ్వాసమును రాజప్రతినిధి తెలిపెను

రాజ్యాంగసంస్కరణములు

మాంటుఫర్డు విధానమునందు సూచించిన విధానములకును భారతీయప్రభుత్వమువారు మార్పుయందు బ్రచురించిన క్రతమునకును విశేష భేదము గలదు. కోశమునందు రెండుభాగములు చేయుట ప్రజాయిత్యవిషయములను తగ్గించుట సంకుచిత భావమును దెలుపుచున్నది. రాజప్రతినిధి తలచినటులు మాంటుఫర్డు నివేదికను ప్రజలు పూజించుటలేదు. మాంటుఫర్డు నివేదికయే అసాత్మ్యైకరమైనపుడు దానికి దగ్గిన విధానము మఱికొంత యసంతృప్తిని గలుగజేయుట సహజము. పార్లమెంటు ప్రసాదించిన రాజ్యాంగ నిర్మాణ మేయావమును భరించినను దానిని భక్తిపూరితముగ నాచరణమునం దుంచుటకు షమ్సు షర్ఖ ప్రభువు వాగ్దానముచేసి క్రజల విశ్వాసమునకు పాత్రులగుచున్నారు. పార్లమెంటు హిందూదేశ ప్రభుత్వము నతిక్రమించి రాజ్యాంగములను సంస్కరించు దురని సమ్మతకు వీలులేదు. శ్రీ షమ్సు షర్ఖ క్రభువర్యుని ఉపసంహార వాక్యములను గమనించి దేశాభ్యుదయమునకై సకలజనులు తదేకదృష్టితో బాటుపడుట శ్రేయస్కరము. "మనము అజ్ఞానులమైన, జాతీయవిద్వేషములను బూని మనకు సంప్రాప్తమైన మంచి తరుణమును బారవిడువవచ్చును. కాని నేను మనములులు ప్రవర్తించుచు మని నమ్మును. మనము తదేకదృష్టితో మన ప్రయత్నములను దేశాభ్యుదయమునకు వినియోగించిన మనము విజయమును గాంచెదమని నమ్ముచున్నాను."

బాలభటోద్యమము - ద్రవ్యసహాయము.

ఇంగ్లాండునందు బేడెను కవెలుగారు స్థాపించిన బాలభటోద్యమ మిప్పుడు లోకమునం దంతటను వ్యాపించినది. సేవకశీక్షణమును బడసిన బాలభటులు కష్టకాలములందు దాత్మవిశ్వాసము గలిగి తమ ధర్మములను బాగుగ నిర్వహించగలుగుచున్నారని వారి సంగతుల నెరిగినవారు తెలుపుచున్నారు. బాలభటుడు దేవునకు దేశమునకు మానవునకు సేవను జేయుటకు ప్రతిజ్ఞను జేయుచున్నాడు. రాజకీయములందు ప్రవేశమును గలిగించుకొనడు. సేవను జేయుటకై శిక్షణమును బొందుచున్నాడు. ఆ శిక్షణము కవాతు క్రథమసహాయము మొదలగు విధములను గరవబడుచున్నది. బాలభటుల శిక్షణము దేశ కాల పాత్రముల కనురూపముగ నుండవలయునుగాని అన్ని దేశములకును నొకవిధముననే యుండుట ప్రయోజనకరము గాదు. హిందూదేశమునం దిప్పుడు రెండువిధములైన బాలభటసంఘములు గలవు. ఒకటి క్రభుత్వమువారి యాజమాన్యమునను

గలదు. పండవది అనిబెజంటుగారి యాజమానము క్రిందను గలదు. రెండుసంఘముల సంకల్పము సమానమైనను సభికారాసభికారి సాహచర్యము వలనను కొంత భేదము గలుగుచున్నది. అధికార యాజమాన్యము క్రింద నున్న యాద్యమమునకు కొన్ని ప్రతిబంధకములు గలవు. అందువలన నా యాద్యమమునందు యవజను లత యుత్సాహ మును జూపుటలేదు. ఆంధ్ర దేశమునందును బాల భటోద్యమ మిప్పుడు వ్యాపకమును గాంచుచు వున్నది. పాతకాలం దీ యాద్యమము కొంత వ్యా పకము గాంచుచున్నది. ప్రజాప్రాజాపత్యమున సత్యసోత్సాహముతో వ్యాపకమును గాంచు చున్నది.

ఆంధ్ర బాలభటసంఘమునకు హైందవ బాల భటసంఘముతో సంబంధము కలదు. కాని వారి యాద్యమమునకు ద్రవ్యసహాయమును జేయుట లేదు. అయ్యికి వేంకటరమణయ్య గారు మొద లగు స్వార్థత్యాగు లీ యాద్యమమును తలమీదను వేసికొని తిరుగుచున్నారు. బాలభట శిక్షకులను బాలభటులను సిద్ధము చేయుటకు శిబిరములు కావలయును. రాకపోకలకు శిబిరములకు భోజ నాదులకు ద్రవ్యము కావలసి యున్నది. ఇతరవర కును వల్లారుపాలెము కోడూరు మొదలగు స్థలములందు భటులు శిక్షణమును పొందిరి. ఇంకను శిక్షణశిబిరములను స్థాపించి శిక్షకులను సిద్ధముచేయుట యవసరముగ నున్నది. శిక్షణ మును బొందిన భటులు భటోపాధ్యాయులు దేశ మనకు విశేషమైన సేవను జేయగలరు. చిన్ని సేవకులు పెద్దవారైనపుడు దేశభాగ్యత యంత యును వారిమీద వడును. మనయాద్యమము లన్ని యును నిపుడు సేవకులు లేకను వికసింపకను మూల వడి యున్నవి. బాలభటులవలన దేశము నకు లాభము గలుగుటయందు సందియములేదు. కాని, ధనలోభముచే బాలభటోద్యమము విశేష ముగ వ్యాపించుట కవకాశము లేకున్నది. బాల భటోద్యమము మన దేశభాగ్యదయమున కవసర మైన యాద్యమమైనను దాని కాంధ్రదేశము తగిన ప్రోత్సాహమును గలుగజేయక పోవుట సంతాప కరము. మన భావిభాగ్యోదయము మన బాలకుల మీద నాధారపడియున్నది. బాలకుల బాల్యము నందె దేశభక్తియును సేవావరత్వమును బాగుగ జట్టువడినపుడు వారి జీవితమును దేశసేవకును మానవసేవకును వినియోగించుటకు శక్తి సామ ర్థ్యములు గలుగగలవు. దేశమంతయును సేవా శిక్షణమును బొందిన ప్రజలతో నిండినపుడు సక లోద్యమములు సఫలము గాగలవు. దేశభాగ్యమాను లందరును యథాశక్తిని ద్రవ్యసహాయము చేసి బాలభటోద్యమమును మన మాతృభూమియందు వ్యాపింపజేసి దేశభాగ్యదయమునకు దోడ్పడుటకు వేడుచున్నాము. శిక్షణమునకు కఠికరములకు శిబి రములకు ప్రయాణములకు విశేషమైన ద్రవ్యము గావలసియున్నది. సహాయమును జేసేడి వారు బెజవాడయందలి అయ్యికి వేంకటరమణయ్య గారికి గాని ఆంధ్రకత్రికకుగాని వంక ప్రార్థితులు.

మార్పులు - చాందాగారి ప్రశ్నలు

సామ్రాజ్యసభయందు మార్పులూ కఠిపాలన విషయమై గా॥ చాందాగారి ప్రశ్నకు సర్ విలి యము విన్నంటుగా టిలుల ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి:

1. వంజాబునందు 4 మార్పులూ కమిషను లేర్పరుపబడినవి.
2. వారు 114 అభియోగము లను విచారించిరి. అందు 85 పురుషులు ఒక స్త్రీ గలరు.
3. అందు 580 పురుషులు 1 స్త్రీ శిక్షింపబడిరి. 271 పురుషులు విడుదలజేయబడిరి.
4. మరణదండన 108 మందికి జన్మాంత ద్వీపాంతర

వాసము 265 మందికి, ఒక సంవత్సర ఖయిదు 183 మందికి వేయబడినది. 5. దండితులందు 488 మంది శిక్ష తగ్గింపబడినది. 6. మరణశిక్ష విధించబడిన 103 మంది యందును 28 మంది జన్మాంత ద్వీపాంతరవాసమునకును 23 మంది వదేండ్లకైదునకును 13 మంది ఏడేండ్లకు 21 మంది ఓడేండ్లకు తక్కువకు తగ్గింపబడినవి. ఇతరశిక్షలును నీ విధముగ తగ్గింపబడినవి. కొన్ని కేసు లింకను విచారణయందున్నది. మార్పులు లా వ్యవహార ముల విషయమై వేలు వ్యాఖ్యాన మనవసరము. కఠినశిక్షలను తగ్గించుట పంజాబు వ్యవహారము లను దెలుపుచున్నవి.

పరపతిసంఘములు - గృహనిర్మాణము

పరపతిసంఘములు మన దేశమునందు విశేష భాగము అక్ష్వసంఘములుగ నున్నవి. ఇతరదేశ ములందు పరపతి సంఘములు గృహనిర్మాణ సంఘములుగనుండి గృహములను నిర్మించి తక్కువ అద్దెల కిచ్చుచున్నవి. గృహస్వామ్యుల్యమును గలుగ జేయుచున్నవి. బొంబయియందు దీ విధముగ నిండ్లను గట్టి గౌడసారస్వతసంఘమువారు వారి సంఘ మునకు కుకారము చేయుచున్నారు. గృహనిర్మాణ మునకు మూలము స్థలము, స్థలము న్యాయమైన ధరలకు పరపతి సంఘములకు లభించుటకయి ప్రభుత్వమువారు సామ్రాజ్యసభయందు ప్రవేశ పెట్టిన "భూసంపాదనచట్టము"నకు జరులు ప్రో త్సాహము నొసగుట యవసరము. పరపతిసం ఘము లీ చట్టము విషయమై ప్రభుత్వమును హెచ్చరించుట యవసరము.

స్త్రీల ప్రాతినిధ్యము - సరోజినీదేవి

శ్రీమతి సరోజినీదేవి ఆమెకు సహజమైన వాక్యాధుర్యమును ప్రజ్ఞను కవితానైపుణ్యమును భావగాంభీర్యమును స్త్రీల ప్రాతినిధ్యమును సమ ర్థించుటకై వినియోగించి ఉపసంఘపు మెక్సను బడసినదని యందరు గొనియాడుచున్నారు. సభా ధ్యక్షుడు సరోజినీదేవిగారి ప్రసంగమును వినుట వలనను పరమానందము పరమప్రయోజనము గలిగిన దనియును స్త్రీల ప్రాతినిధ్యవాదమునకు ఆపే ప్రసంగము ప్రాధాన్యము చేసిన దనియును నాత్యుక్తముతో తెలియజేసిరి. శ్రీమతి సరోజినీ దేవి మాతృదేశమునకు జేయుచున్న అనిర్వచ నీయమైన సేవ సంప్రవనియము.

పాజాభాతను బీబీ కేసు

వంగదేశమునందు ఈ మహమ్మదీయ స్త్రీకి పోలీసువారు చూపిన కాఠిన్యము నిందార్పము. నెలలు నిండిన గర్భిణిస్త్రీని దొంగబట్టలను దాచిన దని వట్టుకొని నడిపించియును బుడ్ల నెక్కించి యును వారికి తోచినటులు మైశ్లమారము త్రిప్పుట క్రూరకర్మయని తేలుచున్నది. పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు గర్భవతియని తెలిసికొనలేకపోవుట యసంగతము. గవర్నరుగారు దెలిపినటులు బలాత్కారము నేరము దుజువుగాకపోయినను ఇట్టిక్రూరకార్యము నకు సబు ఇన్స్పెక్టరును 18 నెలలు ఇన్స్పెక్టరును, 12 నెలలు కనినుండి తగ్గించుట యతివ్యర్థ దండనము. ఇట్టి కఠినాత్ములగు పోలీసువారికి ప్రజ లెటులు సహాయముచేయగలరో అధికారులు వితర్కముచేయవలసి యుందురు.

న్యాయస్థాన వార్తలు.

న్యాయమూర్తుల యేర్పాటు:—కచ్చేరీ వారము అన గా 8-వ తేది మొదలు 12-వ తేదివరకు ప్రధానన్యాయమూ ర్తియు న్యాయమూర్తి అడ్డవ్యుగాను కలిసి జరిజనల్ నైడ్ అప్పీల్స్ సీటింగ్ బెంచ్ అప్పీల్స్ విచారించెదరు. న్యాయమూర్తులు ఓల్డఫీల్డు, బేక్స్ట్ గార్డు మొదల అప్పీల్స్ విచారిం చెదరు. న్యాయమూర్తులు పెన్సన్, కృష్ణన్ గార్డు క్రిమినలు అప్పీల్స్ చిల్డ్రన్ సీటింగులను రెండవ అప్పీల్స్ విచారిం చెదరు. న్యాయమూర్తులు సదాశివయ్యు శేషగిరయ్యు బరన్ గార్డు ఫుల్స్ యింజి అప్పీల్స్ విచారిం చెదరు. న్యాయమూర్తి మూడుగారు కుక్కవారమువారు తప్ప కిక్కినదివలనలో అడ్మినిస్ట్రేటర్ కోర్టులో పనిచేసెదరు. న్యాయమూర్తులు సదా శివయ్యు బరన్ గార్డు బుధ గురు కుక్కవారములు మొదటి అప్పీల్స్ విచారిం చెదరు. న్యాయమూర్తులు బ్రాబుగారును కుమారస్వామి కాశ్రిగారును రెండు జరిజిల్ నైడ్ కోర్టుల లోను ప్రత్యేకముగా కేజులు విచారిం చెదరు.

* * * * *
'డెరల్' స్టీయూల్ దొంగిలించబడిన వస్తువులను తీసి కొని యా నందర్బయన మోసము చేసినందున కలకత్తా గారు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారింపబడు చున్నారు. వస్తువులు ఇంగ్లండులో నున్న ప్రధానసాక్షి విల్సన్ గారి సాక్ష్యములను తీసికొనబడి యున్నది. కనక కేజు విచారణ నిలిపివెట్టి నాజ్జాపింపవలెనని యాద్యాయి తరపు న హై కోర్టులో పిటిషను పెట్టబడినది. విల్సన్ గారిని తిరిగి పరీక్షిం చెడి యవకాశమును క్రింది కోర్టులో వదలుకొనువలన ఈ పిటిషను నిలువగూడదని ప్రభుత్వత్యాన ప్రతివాదము చే యబడినది. న్యాయమూర్తి కృష్ణన్ గారు నిన్న పిటిషను కో ట్టికేసిరి.

భూకంపము:—లాహోరులో ఈ నెల 8 వ తేది మధ్యాహ్నము 1-30 వేళ భూకంపము కలిగిన అదటు కొన్ని నెకనులవరకు కనబడినది.

అంటువ్యాధులచట్టము:—అసాములో విషజ్వరము వ్యాపింపకుండ జేయుట కీచట్ట మచట నయలు జరుపబడును.

దోపిడీలు:—కంగరాష్ట్రమున దోపిడీలునందు ఈ మాకు 100 మంది హిందువులును మహమ్మదీయులును వంగ జేయుట పెట్టిన నాలుగురు బాండులలో చొరబడి బట్ట లను కాయభాగ్యములను తీసికొనిపోయిరి. ఈ బాండులపై నైట్రికు ఆసిడును పోసిరి. వాక్కివలయకు నరాయణు కలి గినది. వాని చౌరా వైద్యశాలకు గొనిపోయిరి. జహాంగీర్ నన్న మార్వాడీ వర్తకులను బెనరించుచు కొందరు లేఖలను వ్రాసిరి. పోలీసువారు ప్రత్యేకపు ఏర్పాటులను చేయుచు న్నారు.

ఎ.పా లకునతిడు నైకోద్యోగిని చెప్పి రెయిల్వేవారం టుపై సంతకము చేసినట్లు ఫిర్యాదు చేయబడిన కేసును బెం గుళూరు రెయిల్వే మేజిస్ట్రేటు ఎఫ్. ఇ. కన్నించుచున్నాడు. విచారణ చేసిరి. యాద్యాయి నేరము నొప్పుకొని కేవలము తెలి వి తప్పువరతము వలన తొనట్లు చేసెనని చెప్పెను. ఒకొక్క శేంమునకు మూడేసి మాసముల చొప్పున యాద్యాయికి కారా గృహవాసశిక్ష విధించబడినది. శిక్షలన్ని యు ఒకటిగ నయలు జరుగవలయును.

ఆర్మీనియా, బ్రిటిషువారి సహాయము.

లండను, నవంబరు 3:— బ్రిటిషువైస్రములు సర్వవి ఆర్మీనియానుండి తీసివేయు నెడమ బానిస్థితుల విమోచకర ముగ మారగలదని వాద్యతాముతులగు ఆర్మీనియన్ అధికారు లింకను మెక్కిమెక్కి తెలియబడు చున్నారు. బ్రిటిషు వైస్రము లచటినుండి తొలగి నంత తేజ తూర్పు దిశకు సా ప్తి మ మార్గముల నుండి తొలగింపబడుచున్నది. ఈ కర్ణులు, టర్కులు ఆర్మీనియనులమీదగల విరోధము. ఈ యుద్ధాద్యోగులు వారి నడపించెదరు. ఆర్మీనియన్ సర్వహా యముగ నుండునంతవే వారిపై బడవలయును. యుద్ధాద్యోగి తో ఆర్మీనియా ముఖ్య రము ఏవానా కర్మినియన్ ఈ యుద్ధములను బయలుదేరి పోవుచున్నారు.

స్థానికాది వార్తలు

శ్రీనిగిరి శాల:—ఈ నెల 6-వ తేదీ శనివారము నాడును 7-వ తేదీ ఆదివారము నాడును సాయంత్రము 4-15 గంటలకు గోక్షేత్రములో గానసభలు జరుగును.

మెర్కరా స్టీమరు:—ఈ స్టీమరు 14-8-19 తేదీ సీమటపాము 125 గురు క్రయాణికులను తీసికొని బుధవారమునాడు దుదయనునకు బొంబాయికి వచ్చినది.

మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము:—అక్టోబరు నెల 10-వ తేదీన మైసూరునగరమున విశ్వవిద్యాలయ వట్టకదాన సభయందు 55 అబ్దుల్ రహీం గారు ఉత్సవించెదరు.

బంగారము:—ఇదివరకు ప్రకటింప బడినట్టిని అమెరికాలో విక్రయము జరుగుచున్నది. అమెరికావలన వచ్చిన సాముతో బంగారమును కొని యిండియా దొరకనము వాటికి కంపెడరు.

సర్వదానిలాసనభ:—ఈ సభవారిజేతేపు ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు పొందర్నమహాలలో ననుమతి నుండరాంగవరిణయ మనెడి నాటకము తెనుగున ప్రదర్శింపబడును.

మదరాసు ప్రొవిన్షియల్, కాంగ్రెస్ కమిటీ:—కార్య నిర్వాహక సంఘమువారు ఎల్లుండి సోమవారము సాయంత్రము 5-15 గంటలకు సభా భవనమున సమావేశ మయ్యెదరు.

బారువ వృత్తాంతము:—ఇప్పటికి నెలకొలువ నుండయు కలరా ప్రారంభమై 50 మందిజనుల చనిపోయిరి. శ్రీ కృష్ణేశ్వరయ్యల పుత్రుభాండాగారమునందు గణపత్యుత్సవము మిక్కిలి వేడుకగా జరుగుచున్నది.

శ్రీ వీరేశలింగం పుస్తక భాండాగారము, మోరి (రాజవ్రాణి తాలూకా):—ఈ పతకాలయ మునొద్ద ఈ మాస వుత్త 4 వాడు కార్యదర్శిగారిజేతే శ్రీ నీలావనిందావారిహార్యమై పురాణ కలక్షేతము చేయబడినది.

సమ్మెకట్టు:—బంగళా నాగపురము రైల్వే కని వాండ్రలో నిదివరకు సమ్మెకట్టినవారందరను మరల పకలలో చేరిరి. రయలుబండ్లు సరిగా నడుచుచున్నవి కట్కూషపు పనివాండ్రుచూత్ర మింకను సరిగా చేరలేదని తెలియచున్నది.

పడవ మునుగుట:—అక్టోబరు 27 తేదీనాడు రాజోలు తాలూకా నాక్కేడ మిల్లిగారియను తాలూక వశిష్ట గోదావరీతీర్థ పడవ 150 మంది జనులను, 100 బస్తాలను, తీసికొనిపోవుచుండగా మునిగిపోయినది. రహదారి 40 మంది వలకు కనబడుతున్నది. వీరు చనిపోయి యుండునని అను కొనుచున్నారు. అని రాజోలు నుండి యొకరు వ్రాయుచు న్నారు.

ఒక వైద్యుని మరణము:—అక్టోబరు 27 తేదీన విశాఖపట్నంబల్లా చిన్నంకోటలో నవ అసిస్టెంటు వైద్యునిగా నున్న గొల్లపూడి వెంకటేశ్వరరావు కంటులుగారు అకస్మాత్తుగా బ్లూటపాటున కీకరులక కాలభర్తయి నొందిరి. ఛార ప్లరేంజరు నురభి రామమూర్తి నాయుడుగారు వెంకటేశ్వర రావుగారి ముగుణములను స్మరించుచు చక్కని పద్యములను రచించిరి.

సాంఘిక సేవ:—గురువారము నాడు సాయంత్రము బెంగళూరులో చెన్నపురి విశవుగారి యధ్యక్షత క్రింద సభజరిగినది. వైటుమోడు సతిగా రుత్సవించిరి. సంఘసేవకు ప్రభుత్వమువారివైపున ఉద్యోగులవైపున ఆధార కడుకు రిగదు. నిమ్మకాయలకు వెతుకటి గౌరవస్థానమును మరల నొసంగిన దాను. వారి అభివృద్ధికి వారే ప్రయత్నిం నిరూర అశక్తుడు నుడికెను.

గుండుగోలను యూనియన్:—ఈ గ్రామము వైర్మనపల్లిక కడదివనెల 26 తేదీన జరిగినది. ఇదివర కీ వడ వియందున్న భోగరాజు వీరి కంకయ్యగారే మరల నెన్నుకొన బడిరి. ఇందుకుల వీరియందుగల ప్రజానురాగము వెల్లడియి నది. వీరి గౌరవపదవిని విలాసముగా నిర్వహింపక గ్రామ ము సభివృద్ధికి తీసికొనిరాగలరని తలంచుచున్నాను అని యొక గ్రామవాసి వ్రాయుచున్నాడు.

సబ్బయ్యంపేట శాల:—కల్లికోటలోనున్న గబ్బు యంత్రీకాల వరిపాలనము దైర్ఘ్యవశమైనది. అచట కొద్ది పాటియంత్రీకాల నుంచి ముఖ్యమైనదానిని చెన్నపురికి మార్చుట సముచిత మని దైర్ఘ్యము నూచించెను. 55 షాద్రిగల నికల్నగురు గూడ నందుల కంగీకరించిరి. ఈ రెండుతీరులను కృజలు పరికించి తరు అభిప్రాయములను దొరకనమువారికి తెలియుటకు దొరకనమువారి తీరులకు కృతజ్ఞులైరి.

వ్యవసాయపత్రిక, వేలూరు:—ఈ పత్రికా రత్నమును బాలకాలమునుండి మా వెయరుపాకలోని సకాతన ధర్మ భాండాగారి వయోగమునకై దేవించుచుంటిమి. ఈదేశంబున ఆఖరున కీయవలసిన చందాధనముగూడ నిరంతర లోనే చెల్లించియున్నాము. మాకీపత్రికకు 6 నెలలనుండి ఆం పించుటలేదు. బాలులవాసినను ప్రత్యుత్తర మేమియునులేదు. తత్రికలా వచ్చుటలేదు. అని కార్యదర్శిగారు వ్రాయుచు న్నారు.

దున్న పోతు బెడరుట:—కలకత్తా నగరము విక్టో రియా మిమోరీయముయొద్దకు ఈ నెల 4-వ తేదీన ఒక బండికి కట్టుబడిన దున్న పోతులలో నొక్కటి జనసంకులమును రాజ మార్గ మధ్యమున నెలులతో బెడరి బండికి చేరునగా రిలివి యున్న యొక గుర్రము కడుపుకు కొమ్ముతో చీరెను. పిచ్చుట కలపు తప్పించుకొని గ్రహిత్తు అనంతరదెక్కిన గుర్రమును గూడ కొమ్ముతో పొడిచెను. అతడు గుర్రముమీదనుండి క్రిందకడెను. ఎడమ కాలుకు దెబ్బకలిగినది.

ఆంధ్రమహాజనసభ, రంగూను:—రంగూన్ కాలనీస్ ఆంధ్ర మహాజనసభ ధర్మ పాఠశాల తెలుగు విద్యార్థులకొరకు జమ్మలమడుగు వీరరావులు గారు ప్రయ రించిన ఆంగ్లతెలుగు 1-2-4 భాగములకు నొక కాలబం ఠిని మాపాఠశాలకు నూరా చిట్టయ్యగారు ఉచితముగా దయచేసిరి. ఇట్టి మాతృభాషానేవాతయలు పాఠశాలకు సం బంధించిన పుస్తకము లుంపించియెడల కందనపూర్వకముగా నందుకొను చున్నాము. అని 119 పేజీ, 45 నెలలకు ఇంటిలో నుండు య. సూర్యనారాజుగారివారు వ్రాయుచు న్నారు.

బాలీయ విద్యాభి వర్ధక సంఘము:—కడదివ నూగట్టు నెల జమాకట్టు మొత్తముల రివీన్స్ ననుసరించి, మాసారంభమున 86,219-11-6 నియమముండెను. ఈ నియక యు మూలభవమునుండి తీసికొనబడిన 25,000 యను ఇతర విధములై జమయినచే మాసారంభమునకు 68,84 2-18-6 లు జమతేలింది. మాసములో 28, 35 7-10-6 లు కర్ప యినవి. మాసారంభమునకు 85, 485-8-0 య నియమమున్నవి. ఈ మాసపు వ్యయములలో 11, (620) లు కళాశాలలకును పాఠశాలలకును నిరాశయుగా నొసంగబడినట్లు వివరింప బడినది. దివరకు వికరపు మాసాదాయము 2,628-2-0 య, వ్యయము 28,857 య.

ఆర్యవైశ్య బాలసాహితీసంఘము, గుంటూరు:—ఈ నెల 1-వ తారీఖున గుంటూరు పురంబున బట్టలబజారునందు గుంటూరు ఆర్యవైశ్య యవకులకు సాహితీసంఘము వక్షుకున రావుబనాద్దు కలకుల కల్లకేశేష్రిగారికి మద్రాసు పాఠశా “ధర్మమూర్తి” యను చిరుతు నొసంగి నందులకును రావుసాహెబుజీ సంబెత్తమూర్తి కేశేష్రిగారిని మద్రాసు ప్రభు త్వమువారు కాననసభాసభ్యులగ నియోగించి నందులకును గుంటూరు వైశ్యులు సంఘమును వెలిబుచ్చుచున్నందు రామకృష్ణయ్య యఫ్. టి. యన్ గారి యాజమాన్యమున నొక సభ జరుగుచున్నది. వైశ్యవిద్యార్థులు అనేకులు యుచ్చటించిరిని ఉత్సాహుల నొకట పున్నయ్యగారు వ్రాయుచు న్నారు.

నూతన గ్రంథాలయము:—వికలొండ తాలూ కా ముప్పాళ్ల గ్రామమునందు నూతన గ్రంథాలయమును స్థాపించుటకు 81-8-19 తేదీ సాయంత్రము 6 గంటలకు బాలికా పాఠశాలాధనమున బహిరంగసభ జరుగుటయెను. చింతలపాటి నుబ్రహ్మయ్య కాశ్రిగారు అగ్రాధికారవ్యక్తులు వహించిరి. గుంటూరు జిల్లాబోర్డుసభ్యులకు గోపాలాని రామలింగయ్య గారును, మండల గ్రంథాలయసంఘకార్యదర్శి యగు కో రావకోటిశ్వరరావుగారును. మహికోండయను, గ్రంథాలయ వ్యక్తకనసున్న ఉత్సవించిరి. ‘శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరీ గ్రంథాలయ’ముకు వేట నూతన గ్రంథాలయమును స్థాపించు నటుల సభవారు మిగుల నుత్సాహముతో తీర్మానించిరి. సభ ముగియకముననే, నుమారు రెండుమండలపూర్వముల జరకు చందాలు జేయబడెను. దసరాపండుగలలో గ్రంథాలయ కార్యము ప్రారంభింపబడును—కో రావకోటిశ్వరరావు.

క్రొత్తపేటబోర్డు మిసిల్ స్కూలు:—గోదావరి జిల్లా క్రొత్తపేటలోని ఇదివరలో బోర్డుమిసిల్ స్కూలుండెడిది. గతవర్షమున కృషిదేవ్స్టిలో స్థాపించుచుండెను కొనిన 18 ప్రాన్షూల్స్లోను ఇందు నొకటిగాఁ జేయింకఁగోరి యిందలివాస్తవ్యులు గొండలం నీరికీరేయిన్ను 2 యెకరముల భూమిని 8 పాఠశాలావయోగమునకై చందాపూర్వకమున వసూలుచేసి యిచ్చెదరుని వాదనము చేసిరి. అది నెలకొల్పి నందులకుగాను క్రొత్తపేట సబ్ మేజిస్ట్రేటు దేవీని రమ ఇయ్యఁజుటయి యి. యె. వారి యభ్యుత్కృతికింద ఈ పాఠశాలా భవనమున అక్టోబరు 24 తేదీ సాయంత్రము ఇందలి వాస్తవ్యులును, ఇతర గౌరవులును సభచేసిరి. ఆతరుణమున పివను సబ్ మేజిస్ట్రేటు తిడికల్ల నుబ్బయ్య పంతులుగారు కమిటీ తరపున తాముచేసినవని తెల్లడించుచు విహేర్తచరిరి. ఈ సందర్భమున ప్రాన్షూలు తెలుగుపండితు లగు శ్రీమాన్ మొలుగు నొకటకృష్ణమాచార్యులవారు కొన్ని పద్యములం జదిపిరి.

కరణముల వారసత్వపు హక్కు:—ఇత్యం పాలె మనెడి జమిందారీ గ్రామము ఇత్యంపాలెను సీతరపు అని రెండు గ్రామములుగా విభజింపబడెను. ఇత్యంపాలె ను కరిణిము ప్రాత కరణపు పెద్దకొడుకున కీయబడెను. తక్కిన కుమారులు మొదలుగా నుండుటకుల సీతరపు కరిణిము ఇత్యంపాలెపు ప్రాతకరణముయొక్క సోదరుని దా హిత్రున కీయబడెను. అది తమలో నొకని కీయబడవలె. ని యె రిమ మైసార్వీ కాలములో తమకు బదులుగా నెవరినైనను పెట్టి యుండఁజలసినదనియు ప్రాతకరణపు మొదల కుమారులు వ్యా జ్యమున తెచ్చిరి 4వ తేదీన ఈ వ్యాజ్యపు రెండవ యిప్పిలు ప్రాకోర్టులో విచారిణకు వచ్చెను. 1899 వ సం. పు రి 3 ఆ క్ట 21 వ సెక్షను ప్రకారము ఈ వ్యాజ్యము సివిల్ కోర్టులో తేలడగూడదని వ్యాజ్యముద్దీ బేర్కెల్ గారు తీర్పుచెప్ప బూరి. గ్రామము విభజింపబడినంతనే విడదీయబడిన క్రొత్త గ్రామము విషయమున కరిణిము క్రొత్తగా న్నబంపబడ వలసినది గాన ఆ క్రొత్త యిద్దోగము మొట్టమొదట నిచ్చె డి విషయములో వారసత్వపు హక్కు ఉండఁబడదని వ్యా యముద్దీ ఆడ్డయ్యగారి భిప్రాయపడిరి. అప్పిలు కర్టులతో కొట్టివేయబడెను.

గానసభ:—అక్టోబరు నెల 28 తేదీన వి. ఈశ్వ రప్ప కంతులవారి యెలక్ ట్రిక్ బయస్కోపు హాలోలో, “మ్యూజిక్ నరల్లు ఇమిటేటరు” ఆచార్యులవారి మొదటి సంగీతసభ జరిగింది. వాటికథకు నాగరకు తెల్లరు దయచేసిరి. ఆచార్యులవారు కలువిధములగు సంగీతపాండిత్యమును, బాలీ యచాతుర్యమును చిద్రలవాయిద్యమున, అనుకరణములన్ని టిని జూపి, సభవారికి మిక్కిలి సంతోషమును, గలిగించిరి. వీరి తమ్ములు, శ్రీమాన్ మంగచామ్యలవారు హోలోయియ మును జాయిచిరి. ప్రాధెసరు, ఆచార్యులవారు నాటిసభ్యుల యాశయము ననుసరించి, 29 వ తేదీన ఆస్థలమునకే మరల సభను విందిరి. ప్రాధెసరు గారును, వారి తమ్ములును, వారి వావిద్యావైకల్యమును శ్రుతిపాఠముగఁ బ్రకటించి, సభను స్పందికముగఁ జేసిరి. ఇల్లుసభయిగిన తోడనే నూకుల రామ దాసు కంతులవారు, ఆచార్యులవారి కలువిధము లగు సంగీ తాది పాండిత్యమునకును, వారి తమ్ములగు మంగచామ్యల వారి చేతివేర్చునకును బొంతోషికముగ మేమందఱును కలిసి కొలదిదినములలో స్వర్ణపతకము నిచ్చుచుంటిమని చెప్పిరి.— బులును. సీతారామకాశ్రి.

ఆంధ్రలోయరుసెకందరిపాతకాల, కైకలూరు:

మాకైకలూరు గ్రామంలో గత సంవత్సరము మార్చి నెలలో గుడిపాటి కేశవరాజు గారివలన "శ్రీరామ ఆంధ్రలోవర్ సెకందరి" పాతకాల స్థాపించబడింది. తదాది పాతకాల దివివాధివృద్ధి చెందుచుండి నప్పటికి వారికి కేరళములో గృహధర్మ లేకపోవుట చేతను, మరికొన్ని యిబ్బందులచేతను ప్రభుత్వమున కలవినంత ఆధివృద్ధిగారికి తెచ్చుటకు పీఠ కలగక పోయినది. ఈ సంవత్సరము పాతకాలను, మావీర తాలూకాయందు దభిమానము గలిగినట్లయిన, విద్యాభిమానులను ఏలూరు పురపాలకులను ఆకు కొడిమల కొండత్య నాయకులు గారు తమ ఆధికారము క్రిందకు తీసికొని విశేషసహాయములందించి, ముందు విశేష ధనసహాయములందించి పాతకాలను గొప్ప ఆధివృద్ధిగారికి తెచ్చిన మన వాగ్దానములందించిరి. ఈ కేశవరాజుగారు విద్యాభిమానులకు మా తాలూకా ప్రజలను తమ కిల్లలను పాతకాలకు పంపి దానిని ఆధివృద్ధి చేసి నాయకులగు కృత్యమునకు తోడ్పడి వారల నుత్సాహపూరితుల చేయ నేడుచున్నాడు." అని యొకరు వాయించుచున్నాడు.

పంజాబు ఇండెమిటీబిల్లు:—మదరాసు మహాజనసభవారును మదరాసు ప్రావిన్సియల్ కాంగ్రెస్ కమిటీ వారును కలిసి యింగ్లీషు తంత్రివార్తలలో మొదటిదానిని రాజప్రతినిధిగారికిని రెండవదానిని భారతరాజ్యాంగ మంత్రి గారికిని పంపి దాని రెండెంబిట్లకుల కాంగ్రెస్ రాజబాదులకు మన్నిపేరీకు రాయబారులకు మిళిపాది రాయబారులకు హోంయూలీరు రాయబారులకు నేమనల్ హోంయూలీరు రాయబారులకు పంపిరి.

రాజప్రతినిధిగారి కంపిన తంత్రివార్త:—"భారత రాజ్యాంగ మంత్రి గారు వాగ్దానముచేసిన విచారణసంఘమేర్పడి విచారణచేసి తమ తీర్పును గ్రంథస్థము గావించక పూర్వము పంజాబులో జరిగిన సాంగ్రామిక ధర్మశాలనును ఆ సంవత్సరమున నద్యోగము గావించిన వివిధ చర్యలను కాపన సమర్థములు గావించు నిమిత్తము సామాన్య కాననసభలో త్రివేళ పెట్టుట కుద్దేశించిన ఇండెమిటీ బిల్లును ప్రవేశపెట్ట కూడదనోమదరాసు మహాజన సభవారును మదరాసు కాంగ్రెస్ కమిటీవారును సమావేశమైన సభలో సభవారు తమ ప్రతిపక్షములను గ్రంథస్థము గావించు చున్నార. ఈ సమయములో ఇండెమిటీ కాననమును కాపించుటవలన విచారణ సంఘ నియామకము వ్యర్థమగును, ధర్మోద్దేశము నిర్బంధ బడును, తేజయుని విశేషముల ననంతస్థి కలుగును, ప్రభుత్వమువారి ప్రతిష్ఠకు భంగమునగును."

భారతరాజ్యాంగ మంత్రిగారి కంపిన తంత్రివార్త:—"వాగ్దానము చేయబడిన విచారణ సంఘము విచారించి తమ తమ తీర్మానములను గ్రంథస్థము గావించక పూర్వము పంజాబులో జరిగిన సాంగ్రామికశాలన చర్యలను కాపన సమర్థములు గావించు నిమిత్తము సామాన్య కాననసభలో ఇండెమిటీ బిల్లును ప్రవేశపెట్ట నుద్దేశించుటకు మహాజన సభవారును కాంగ్రెస్ కమిటీవారును తీవ్రముగా వాదించుచున్నార. ఇండెమిటీ కాననములను విచారణ సంఘ నియామకము వ్యర్థమగును, ధర్మోద్దేశము నిర్బంధబడును అసంతృప్తి కలుగును. ప్రభుత్వమువారి ప్రతిష్ఠకు భంగమునగును."

కార్డినల్ మెర్సియరు

త్రెస్టు, నెప్టెంబరు 4:—కార్డినల్ మెర్సియరు గారు న్యాయాధ్యక్షులనును బయటపెరిరి.

రుస్సాయుధము.

లండను, నెప్టెంబరు 8:—బోల్షెవిక్కుల సండేశము:—మహాత్ములు కీపు నగరమును పట్టుకొనిరి.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0 తలనొప్పుల మాన్పును. శార్వపురవృత్తుల కొర దోలును వాయువు పోట్ల పోగొట్టును విదేశములలో కూడ దీనిని వాడుచున్నార అమృతాంజనముడిపో, 6 తంబు శెట్టివీధి, మదరాస్

విదేశతంత్రీవార్తలు

(0) (రైటు వీ జె సి)

ఇంగ్లాండు

మేజరు జనరలు మా గారు

లండను, నెప్టెంబరు 8:—కరాచీ రైలుబండి ప్రమాదము కేసులో మా గారివై నిందమోపుట సమచితము గాదు. మంత్రు లీదినయమున తెలిపినవాక్యములు సరిగావు. వ్యాయస్థానములు మా గారి కుతకరంపకాలపు గాన షరతులై మా గారి కళంకమును బాపవలెనని పార్లమెంటు సభ్యులు మేజరు మెయిలింగు, మేజరుగ్రయ నెను గార్లు కత్రికలకు వ్రాసిరి. ఆ కేసుకు మరల విచారణ చేయవలెనని షరతులు వ్రాసినవి.

భారతీయప్రతినిధుల కారిత్యము.

లండను, నెప్టెంబరు 8:—నేడు లండనునగరమున సాహాయ హోటెలులో భారతీయ ప్రతినిధులకు వైకాంటు బహుళముగా కారిత్యము నొసగిరి. భారతీయలపట్ల బ్రిటిషు జేషియులకు సద్భావము గలదు. భారతజాతివృద్ధి బ్రిటిషు వారు నిరీక్షించుచున్నారని వైకాంటు గారు అడిగిరి. బ్రిటిషు మరొక గల స్వాతంత్ర్యవీరులత్యయము ప్రకటించుచు బెన్టీ గారు మాటలాడిరి. సంస్కరణము చట్టము భారతీయులకు ముఖ్యమైనది కలిగించునని తెలిపిరి.

గనులపనివాండ్ర సంఘము.

త్రివర్గ కార్యకసంఘము సిఫార్సులకు యోచించుట లండను, నెప్టెంబరు 4 — సైనిక నిర్బంధములకు సు బంధించిన కాననములను ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేయుటకు డిమ్యాండ్ బిట్టిషు సైనికులకు ప్రభుత్వమువారు తీసికేసి వే యుటకు యాద్యముచేయు ముని జెప్పిన వారిని అయిదులకండి విడుదలచేయుటకు, కర్తవ్యము నిమిత్తము మైకలగు క గాయు వాలలో సైనిక సాహాయ్యమును నుపయోగించకంపునట్లు చేయు నట్లును ప్రభుత్వమువారిని బలవంతపెట్టుటకు కూర్చిరి. ముని వేయు విషయమును నిర్ధారణ చేయుటకు వోట్లు తీసికో కలమునని గనుల సంఘమువారి కార్యనిర్వాహకవర్గము చేసిన సిఫార్సుకు త్రివర్గ కార్యక సంఘమువారు యోచించిరి. బహిరంగవిచారణ చేయవలయునని తెచ్చిపత్రికాగ్ర మోహిపోయెను. దానికి చాలమంది విముఖులుగ నుండిరి. తని మునివేయుటను గూర్చి వోటు షెన్సుకొను విషయము నిపుడు ఆపుదలచేసిరి. ముందువారము గ్లాస్కోవ్వునములో కర్తక సంఘముల సభ జరుగును. అది జరుగువరకును ఈ వ్యవహారము శాపిచేసిరి.

లంకామేరు దూదిమరలు

లండను, నెప్టెంబరు 8:— కొలది మానములకండి యు లంకామేరు దూదిమరలకొడుకు అతివిశేషముగ నున్నది. ఇంక మానుసాము సంవత్సరముల వరకును దూదిమరలకొడుకుల చాలలాభముగలుగునను ఆకురతో ప్రజలనుకొనుచున్నార. కొడుకడిగారు మరల హెన్సుక్రములులకు కంపెనీల నేర్పాటు చేయుచున్నార. క్రొత్తక్రములులందు మాను ముఖ్యకర్తలవారు విశేషముగ ప్రకాశము గలిగియు కొనిరి తెలియుచున్నది. వాటిలో 80 లక్షలపానుల విలువ గల వాటి సొక్కుపట్టుచు మండలములవారే కొనిరి.

తెనడా

యవరాజుగారు.

మాంట్రీయ, నెప్టెంబరు 8:—జేబ్బు యవరాజుగారు మేయరె గారితో పోలసి నేడీగరమందలి వీధులకు వెక్కిరింపి ని మోటారులో తిరుగుచు జూడిరి. అన్ని వీధులందును వారి యాగమనమునకు ప్రజల స్వాగతముతో నడుచు వెలిబుచ్చిరి. పేద వారివీధులకు శ్రమంతుల వీధులకుగూడ వారమాదిరి. ప్ర యాణమంతయు చాల నుత్సాహకరముగ నుండెను.

ఇటలీ

ఇటలీ సమస్య.

రోము, నెప్టెంబరు 4:—ఇటలీ సమస్యనుగూర్చి లా యడు కార్డి గారును, ట్రెస్సెరి గారును తగినసమాధానమునకు వచ్చిరి. అందువై నాయంటు నోటునువ్రాసి విల్లుకుగారు దాని సంగీకరింప గోరిరి. అంగులకు ఇటలీయులకులకు ఆర్థిక విషయములగూడ ఒడంబడిక కుదిరెను.

ఆఫ్రికా

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము

కేపుటౌను, నెప్టెంబరు 8:—జవరలు సృష్టుగాన నూతన ప్రభుత్వము నేర్పాటు చేసిరి. పూర్వపు మంత్రులు మంత్రివర్గమున నుండును.

హోర్ట్లాగ్ గారు.

దర్బను, నెప్టెంబరు 4:—హోర్ట్లాగ్ గారును వారి లోని శ్రమిధులును ప్యారికు నగరముకండి వచ్చిరి.

ప్రాన్సి

ప్రాన్సులోకూలీలువనిమానుట

మార్సెయ్, నెప్టెంబరు 4:—నాకా నిర్మాణములతో చాలు కూలివాండ్రను వనిమానికొనిరి. కేపుటౌనులోని తని యంతయు ఆగిపోయెను. ఆయండలములోని వర్తకసంఘము అను వనిమాని వేయుచున్నవని తెలియచున్నది.

నిషాన్

ఉత్తరముయ్యలో నాంగ్ల సైనికులు.

లండను, నెప్టెంబరు 4:—ఆరేంజియ ప్రభుత్వము క్రింద నన్ను మానినచాలిటిల ప్రతినిధులు 4 గురి లండనుకు వచ్చి ఉత్తర మయ్యలో నాంగ్ల సైనికులపట్ల పెట్టుచు చెప్ప కొనిరి

లిథూనియనులకు పోలకు యుద్ధము.

కో వెన హేగను, నెప్టెంబరు 4:—లిథూనియను వా ద్రాసంఘములు ప్రకటించెను. పోలకులకు లిథూనియనులకు తీవ్రమగు పోరాటము జరిగెను. ఇర్వకు కొత్తగా నిర్ణయి చుకొనిన స్థానికము వెనకకు మరలినగాని యుద్ధము ప్రకటిం చెదమని పోలకు లిథూనియనులకు సుజేషణ లందిరి.

నర్సాపురం

(ఒక తేదీకుని యొద్దనుండి)

నర్సాపురం, ఆగష్టు 80:—ఎండలు మోకుగా నున్నవి. వర్షము అప్పుడేవర్షము కురియుచున్నది. కామవలో నీరు న కుప్పిగావన్నది. వైరులస్థితి బాగుగ నే యున్నది. గోదావరి నీరు తగిలినది అట్లేయున్నది. హెన్సుక్రములు శీత్ర.

కల్వరకు కచ్చేరి

కల్వరకు కచ్చేరిలో హెడ్ నమాస్తాగానికి దీక్షితకా క్షియారావనియె యీ పురమును విడిచిరి. వారిస్థానమున దా మెర్ల నూర్యనారాయణ పురుషు గారు నియమింపబడుదురని వకంతిగలదు. వీరిదివరలో మాతాలూకా కచ్చేరిలో చాలకా లము గుమాస్తాగానుండి యుది కీర్తి సంపాదించిరి.

త్రెయినింగు స్కూలు

నర్సాపురంలో ఎలిమెంటరీ గ్రేస్ త్రెయినింగు స్కూలు పెట్టుదురని కొన్ని సంవత్సరముల నుండి చెప్పుకొను యుడి ఇప్పుటికి ఆన్ములు కచ్చునట్లున్నది. నెప్టెంబరులో పెట్టె దిరలు ఆన్ములు ప్రారంభకాల (యలిసిధి) లో నొకమహా వ్యవస్థ గృహమునందును కే గుట్టు చేయబడింది. అట్లు జరిగిన యెడల చాలకాలమునుండి వీడదీయుచుండిన ప్రాథిక బాలురు ముఱు నున్న కచ్చేరిలోకి రాగలదని తోచుచున్నది.

ముసియర సంఘము.

ఈ సంఘమువారు ప్రతి ఆదివారమును తమ సభలను జరజరముగ జరుపుచున్నారు. ఈ సంఘముకొఱకు మా పుర న్యాయవాదులలో నొకరైన వారణాసి ఆప్తత్యకాశ్రమి గారు ఎక్కువ శ్రద్ధపువ్వుకొని పనిచేయుచున్నార.

విశాయక చదితి.

నిన్నటి రోజున పండుగ మా గ్రామమున మిగుల వి నోదముగా జరుపబడింది. ఉదయమున బహారంతయు పువ్వుల చుకాణులతోను, షరతుతోను, మట్టి విఘ్నేశ్వరులతోడను నిండియుండెను. ఒంటిగంట తర్వాత ప్రతి వీధియందును ప్రతివోటును విఘ్నేశ్వరులయొక్క కథకు చెప్పుకొనుచుండిరి. పాతరాజు శీతారాయయ్యగారి సాధనను విఘ్నేశ్వరుని కథయే మరకథా కాలక్షేపము చేయబడినది. రాత్రి ప్రతి వీధిని భజన జరిగినది. ప్రాతర బహువన బొమ్మలాటనాడిరి. మా రేచి మూర్తల్ల నవ్ అనిష్టాంటు ఇనప్పెక్కరుగారను కల్లూరి వేంకటరమణయ్యసంఘముగారి యాదియొద్ద అంబరీషో పాఖ్యానము వారికథ చెప్పబడెను.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము.

(గీతక)

కవికాండల వేంకటరావుగారు బి. ఏ. బి. ఎల్.,

i

ఎవ్వరెవ్వరిట్టే కలిసిన
తెలుగునడువులు తీయమరెను
తెలుగునాటలు తేనెకాటెను
తెలుగుతలపులు తేటబేరెను
వారివారి నివాస భూమిల

శేక నాయం బిడదగున్

ఆంధ్ర రాష్ట్రం బడదగున్

ii

కృష్ణ రామల కీర్తి కాంతకు
పోతనామల పుట్టుక యితకు
త్యాగ రామల రాగ నృపతికి
“మం త్రుగంధర్” మందియుక్తికి

అటపట్టుకొట్టి భూమికి

ఏక నాయం బిడదగున్

ఆంధ్ర రాష్ట్రం బడదగున్

iii

విజయనగరము వెలిగ నెయ్యెడ
ఏక బాబ్బిలి వెలసె నెయ్యెడ
తిమ్మజగపతి తెలిసె నెయ్యెడ
రెడ్డిపాలం యెడగె నెయ్యెడ
అయ్యెడకు పేర మరుసట్లుగ

ఏక నాయం బిడదగున్

ఆంధ్ర రాష్ట్రం బడదగున్

iv

రుద్రమాంబా రూఢిగిక్తికి
మల్లమాంబా మూరితకు
మొల్ల మొగరు ముగుదపటకు
కన్యకామణి గౌరవమునకు
పుట్టినిల్లయి పొదలు తిల్లికి

ఏక నాయం బిడదగున్

ఆంధ్ర రాష్ట్రం బడదగున్

v

చిలుకనర సొక చెలువనూరెడ
కలదగొరమి పొయవీరుడ
కుంభద్ర తరంగ మెచ్చుక
కృష్ణ వేణీన్యత్ర మువరక
నిండుకుంటల నెగడు నేలకు

ఏక నాయం బిడదగున్

ఆంధ్ర రాష్ట్రం బడదగున్

vi

భరతఖండము పలుక నెక్కటె
ద్రవిడు లాంఘ్రులు తలవనొక్కటె
అయిన నాయది నెట్టె మాడెడ
ఆత్మ జాతీయంబు వర్ధిల
నడరుసీమకు నాత్మ నాయం

శేక నాయం బిడదగున్

ఆంధ్ర రాష్ట్రం బడదగున్

కోలదెన్ను.

కోలదెన్ను, 1 సెప్టెంబరు:— ఒక కరుణాదినముల నుండి ఎండలు తీవ్రముగా ప్రబలి యిత్తును రెండు దినముల నుండి కొద్దిగా క్షయించి చల్లబడినది.

ఇప్పటికి నాలుగు దినములకుండి చోరులు గ్రామములపై చెలరేగి పొరబడుటకు ఆశక్తివిధముగా అపాయకములైన పనులు చేయుచున్నారు. కాని వారి ప్రయత్నములు కొన సాగుటలేదు.

మా బోర్డువారునుండి స్థిరమైనవారుచే ప్రస్తుతమున్న చూరదానశి దాటక బాంబులకు చాల కష్టతరముగా నున్నదిగానీ శ్రీ దొంగతనము వారు తిరిగింత శ్రద్ధతీసికొని విశాలమగు భీకరమును గట్టింప మిక్కిలిగ ప్రార్థింపుచున్నారము.

మా యంత్రాలలోని శ్రీకృష్ణ చతురాయ భాండాగారము తివరివాక్కిచ్చి మెండునున్నది. ఆభ్యుదయ యుద్ధవద్ద వేంకటేశ్వరస్వామి భాగవతము మా 20-0-0 లు భరీయగల కర్పితో నకో ఒక ప్రాయము మెండునది.

ఇండియా సివిలు సర్వీసు.

ప్రభుత్వ నియామకము.

భారతీయుల యుద్యోగములు.

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 5:—జూను 11 వ తేదీనాటి ప్రభుత్వ ప్రకటనములో 1915 సం॥పు ఇండియా సివిలు సర్వీసు అప్లయ్మెంట్ కమిషన్ వివరింపబడినది. సార్వభౌమని నావిక సైనిక సైన్యానికి కాఖలలో చేరినానైన పనిచేసిన యూరపీయను ఇండియా యుద్యోగీయులను ఇండియా సివిలుసర్వీసు కడ వుటకు నియమించుటకుసూచి యిందు వివరింపబడినది. భారతీయులను బర్మనులను గలపి 32 రను ఈ సంవత్సర మియాద్యోగములకు నియమించుటలసినదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు చేసిన సిఫార్సును ఇండియా మంత్రి యంగీకరించెను. ఈ యుద్యోగీయులు ఇదివరలో తప్పకుండ చక్కవర్తి గారి పైవ్యములందు పనిచేసియుండక తీరదను నిర్బంధములేను. వారినియామకము తెల్లించునదియు క్రింద వివరింపబడును. 1915-వ సంవత్సరపు ఇండియా సివిలుసర్వీసు కానము ననుసరించి తనకీయబడిన అధికారముల వలనను, సివిలుసర్వీసు కమిషనరుల సహాయము వలనను 1919-వ సంవత్సరములో నీ క్రిందినియమములనుబట్టి ఇండియా సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగీయులు నియమించుటకు రని ఇండియా మంత్రి గారు తెలిపిరి. పోటీపరీక్ష యందు శ్రీయులగువారి విషయమున ఈయనములు పాటింపబడవు. ఈనియమములైనను తాత్కాలికములు, నియమములుంటి యుద్యోగీయులకు తగినజాతీయ, వయః, ప్రవర్తన విద్యాగుణము లున్నదియు లేనిదియు ఇండియా ప్రభుత్వము వారే నిర్ణయించెదరు

నియమములు.

- (1) ఇండియా గవర్న మెంటువారి కానముల ననుసరించి యుద్యోగాభిలాషు లందరును (బ్రిటిషు పౌజలుగాగాని, స్వదేశీ సంస్థాన పౌజలుగాగాని యుండవలయును.
- (2) ఉద్యోగాభిలాషి బ్రిటిషు పౌజలలో నొకడయ్యు సార్వభౌమని యాధీనమందు పౌజేశములలో జనింతుండి నను అతనితల్లిగాని తండ్రిగాని సార్వభౌమని యాధీనమందు పౌజేశములలో జనింతుండినను యుద్యోగాభిలాషి. ప్రిటిషు సమయమునకు ఆపివృత్తుట అతనితండ్రి (బ్రిటిషు ప్రజలలో నొకడుగ గాని స్వదేశీ సంస్థానాధిపతుల ప్రజలలో నొకడుగ గాని నుండవలయును.
- (3) పౌతి దరఖాస్తుదారుడు 1894 ఆగష్టు 2-వ తేదీని గాని అలాతరువారిన గాని జన్మించి యుండవలయును. కాతని 1898 ఆగష్టు 1-వ తేదీలోగా జన్మించి యుండవలయును.
- (4) పౌతి దరఖాస్తుదారుడు మంచి నైతిక ప్రవర్తనమును, దృఢ శరీరమును గలిగి యుండవలయును.
- (5) శ్రీ దరఖాస్తుదారుడు ఇండియా విశ్వవిద్యాలయములకు గాని (బ్రిటిషు విశ్వవిద్యాలయములకు గాని పట్టుమును బడయవలయును. ఆ సంకల్పిని బాగుగ ఋజువు చేయవలయును.
- (6) వై గుణములన్నియు నందు దరఖాస్తుదారు డివిజరకు గవర్న మెంటులో పనిచేసియున్నను లేకన్నను సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగమునకు నియమించబడెదయ్యును.
- (7) ఈ నిబంధనలతో జేర్చబడిన “ఫార్ము” లో శ్రీ దరఖాస్తుదారుడు తన రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారి కొక దరఖాస్తు సంపుటదరఖాస్తు కట్టుము నందులో గలపి పంపించవలయును.
- (8) సంస్థాన ప్రజలలో చేరిన దరఖాస్తుదారుడు దర్బారు వారిద్వారా తా నే రాష్ట్రమున పనిచేయుగోరునో ఆ రాష్ట్రపు ప్రభుత్వమువారి కంపనలయును.
- (9) స్థానిక ప్రభుత్వము వారి సిఫారసుమీద ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియా మంత్రికి సిఫారసు చేయుదురు.
- (10) ఇండియా ప్రభుత్వము వారు నిర్ణయించిన దరఖాస్తుదారులకు ఇండియా మంత్రి యుద్యోగముల నిచ్చును. ఒక జేక దరఖాస్తుదారులలో నొకరినిగాని కొందరినిగాని తాను స్వయముగా పరీక్షించు బాధ్యతను ఇండియా మంత్రి కలదు నెడల ఆత డెట్లు చేయవచ్చును. నియామకమైన పిమ్మట నా దరఖాస్తుదారులు ఇండియా మంత్రి నిర్ణయించు బ్రిటిషు కళాశాలయందు రెండేండ్లు చదువవలయును.
- (11) ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింప దరఖాస్తుదారులు (బ్రిటిషు పౌజలు లేకుటకును అనతిసంది వచ్చుటకు

ను తిరిగివచ్చు ప్రయాణ సౌకర్యములు చేయబడును. కళాశాలయందుండు రెండు సంవత్సరములకును 200 పాతుల గౌరవ చేతన మొనగబడును. ఇది ఉద్యోగాభిలాషి పరవ్రనమును బట్టి యుండును. ఈ రెండేండ్లుకు పూర్తి మైనపిమ్మట సివిలు సర్వీసు కమిషనువారు వారిని పరీక్షించెదరు. లేకన్న వారి తరపున హిందూ దేశములో ప్రత్యేకముగ నీ విషయము సం దధికార మియబడినవారు వారిని పరీక్షించెదరు. హిందూ జే క న్యాయ శాస్త్రము నను, జే క భాషలందును, మరయే దైన నొక విషయము నందును, అక్కాలో నాణమందును పరీక్షించబడుదురు. ఈపరీక్షలన్నిటియందు ను శ్రీయులయినవారే ఇండియా సివిలుసర్వీసులో నియమించబడుదురు.

దరఖాస్తుపై వెద్ద వెద్దవారిచేత సిఫారసులను చేయించబ్రియింపవారియుద్యోగముల కనర్దులు. విశ్వవిద్యాలయములలోగాని మరయేచుటగాని దరఖాస్తు వారులలో బాగుగ పరిచయము లేనివారు చేయు సిఫారసులు చెల్లరాదను.

(12) 1898-వ సంవత్సరపు నిబంధనా పోకటన కానము ననుసరించి ఇండియా మంత్రి ప్రైయమములకు తాత్కాలికముగ నెండు నెలల ఆయనలోనికి వచ్చునట్లేర్పాటుచేసిరి. వై మరతులపౌజార మర్దుడుగ నుండునదిగా దరఖాస్తుకంపగోరు నెడల తానుండు రాష్ట్రాధిపతుల మాఖ్యకార్యదర్శకరుండి దరఖాస్తు “ఫార్ము”ను తెప్పించుకొని వై కానము నిబంధనలలో తెలుపబడిన యుద్యోగి కప్పించవలయును. దరఖాస్తు ఈ సంవత్సరము ఆగ్ట్టోబరు 31-వ తేదీలోగా వైయుద్యోగి కందవలయును.

అమ్మ క ము న కు.

రైను పాల్వర్లు, కోమలు, నెలకేటర్లు, పాల్వన స్నేహ సామానులు, జల్లెడరేఖలు, యితర అన్ని రైనుమిల్లు సామానులు, ఎమిరి, సిమెంటుపాల్లు, వైకుళాతు, బెల్లింగులు, పాప్టింగులు, పుల్లితగైరా యాత్రు సామానులు గవసమయిన భరలకు యియ్యవలను. ఇంతియే కాక కూర్చుంటాయిలు, లూచికేటింగు ఆయలు, గ్రీజు, 50 ప్రాడుఆయలు భాకీ పీపాలు, 400 పాల్లు గాలనులు పట్టు భాళివచ్చులు విక్రయమునకు సిద్ధముగానున్నది. భరలకు యీ కింది చిరునామాకు యింగ్లీషులో వ్రాసినయెడల జవాబులు యియ్యవలను.

S. Venkatarama Aiyar & Co
Post Box No 107 Madras.
Telegraphic Address, Genuine.

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

లైఫ్ అస్యరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1874 సం॥ స్థాపితము.

హెడ్డాఫీసు, బొంబాయి

మానేజరు:— ఆర్. పాల్ సన్ బ్రవుగ్.

5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా మూలభవమున్నది.

రూ॥ 13,34,03,783 లు చెల్లించినదనిన భీమాలు

రూ॥ 78,45,175 లు 1918 సంవత్సరపురాబడి

5 కోట్ల రూపాయలకు వైగా యంతవరకు చెల్లించియున్నాము.

ఈ కంపెనీ తరపున కనిచేయుటకు ఏజెంట్లు కావలయును. వారు అనుభవ శాలురుగ నుండవలయును. భరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు ఫారములకు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయును. 672

Apply to:—
F. E. Vaid, Branch Secretary,
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras

దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయులు

రాజభక్తి సమావేశము

“మైక్స్ ఆఫ్ ఇండియా” పత్రికావిలేజ్ లో యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

పీటర్స్ బర్గ్ లో, జూలై 20:- రాజభక్తి ఆదివారము నాడు జరిగిన భారతీయ సభ జరుపుట కిచ్చటి భారతీయులు అన్నప్రదేశములలో ప్రత్యేకముగా జరుగుచున్నది. ఈసభకు కర్నూలు ప్రతినిధులు నిన్నటి దినమున జరిగిన ప్రజాసమావేశమునం దెన్నికనబడిరి. మహమ్మద ఇబ్రహీముగారు సభ కర్తృత్వము వహించిరి. 4, 5 వందల మందిసభ్యులు విచ్చేసిరి. ఉత్సాహమునకు మిక్కిలితమ. మూసా, పాలెయ్, రుస్తుంజీగార్లు ప్రయాణపుభక్తులకు భిక్షులతో ప్రతినిధుల సహాయము మేర్పరచబడిన విధికి విరాళములను సేసంగిరి. పాలెయ్, ఇమామల్లీగార్లు సంయుక్త కార్యదర్శులుగను ఈక్రిందివారు ప్రతినిధులుగను సెన్సెన్ బడిరి. లీయో, ఆర్. గోపాలు, ఎ. కృష్ణభట్ట, ఎమ్. ఇ. వాంకడ, ఎ. వి. కాయీజీ, బాబర్ ముగ్గెలిజీ, సోరత్తీ రుస్తూజీ, ఎం. చీతానీ, ఎస్. ఇమామల్లీ, ఎస్. అమాదు, జి. డి. బాలా, ఎల్. పాండీ, జాను ఎల్. రాబర్ట్స్ ఎమ్. బి. నాయక్, బి. ఎల్. ఇ. కిర్గామజీగార్లు.

జాతీయవాదులు: భారతీయులు.

దక్షిణాఫ్రికా యూనియనులోని జాతీయవాదులు రాజభక్తి సంవత్సరమున జరుగు నెన్నికలలో అధికృతము గడింపవలెనని ప్రయత్నించుచున్నారని చెప్పుచున్నాడు. వీరిలో ననేకులు కచ్చివారు. రికర్టింగ్ ఫ్రాంకింగ్, తమిళులను బ్రెజిలియన్ సామ్రాజ్యము నుండి విడిపోవుటయే యీ యెన్నికలలో ప్రధానముగ గమనింపబడు విషయము. జవరలు హైదరాబాదు గారి రాయబారము పైని లాడుతున్నాడని దీనికి తమ తిరస్కారమును తెలిపియుండిరి. విల్లెను అభ్యర్థించుటగాని, సందేహభావము గాని ఈ రాయబారుల మాటలను విసలేదు. బుల్వేయూ మార్గమున నీరాయబారులు తిరిగి వచ్చుచున్నారని. ఈలోపున జీల్ నుమారుగారు ఎన్నికలలో రికర్టింగ్ నకు జయము కలుగుటకు శక్తివంతములేక పాటుపడుచున్నాడు. ఇచ్చటనున్న తెల్లవాడో డచ్చివారు 3/5 వంతుకు నున్నారని. డచ్చివారిలో 100-కి 50 వంతునను, ఇతరులలో ననేకులును తమతత్వమున నున్నారని జాతీయవాదులు పలుకుచున్నారని. తమ పక్షము విజయము గాంచుటకు, దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులనున్నారనియు, వీరునుట డచ్చివారి కిష్టము లేదనియు యీ యాడుగారు వాదించుచున్నారని. ఇందులకు భారతీయులయెడల జాతీయ వాదులకు గల భావములు తెలుపవలెనని. టీలు మనముగారు ఇటీవలనే జావానను అర్థంలో జాతీయపక్షభావములను తెలియచిరి. స్వాతంత్ర్య కేసులను (రికర్టింగ్), భారతీయులను తిరిగి వారిజేతమునకు బంపివేయుటయును అన్వేషించుటయునుగలసమస్య లని వీరు తెలిపిరి. భారతీయులను నిందించుటలకు ప్రయోజనములేదనియు, వారినిచ్చటికి డచ్చివెట్టివారే నిండాల్సినవనియు వీరు నడిపిరి. పూర్వమున్న బ్రాహ్మణులు రికర్టింగ్ ప్రభుత్వము భారతీయులకు సహాయకృత్యముల నీయనివో ఇంగ్లండులో కల నాడు సంభవించుచున్నది బెదరింపబడినది సామ్రాజ్యమున కైదు నాడు భారతీయులను ఇచ్చట నుంచుకొనవలసివచ్చినది. ఉపన్యాసాంతమున వీరు ఇట్లుతెలిపిరి. దక్షిణాఫ్రికా రికర్టింగ్ అయినగాని భారతీయులను మనము సదాభ్యుత్సాహములు. తెల్ల వర్తకుడే యీ విషయమున నిర్ణయించుకొనవలయును. స్వీయరక్షణమున గోరునెడల నాడును జాతీయవాదకక్షోభంబి కావలయును. సామ్రాజ్యవాదులు సామ్రాజ్యబంధములు దృఢీకరము లగుట కిచ్చట భారతీయులకు నెలకొల్పుట విధి. కాని యీజేతము తెల్లవారి జేతముగ నే యుండునట్లుగా, భారతీయులు వారిజేతమునకు తిరిగి పంపబడునట్లు యత్నించుట జాతీయవాదుల భర్తము.

(2) కుష్టురోగమున కేమూల్యమును మందు. ఇది మిగుల హాస్యకరమును మందు. పది పన్నెను రోజులు రాయబారులను తెల్లని మచ్చలు, అట్లుకాక చర్మముపై పరియేభమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును ముఖ్యముగా నీ రోగమునకు బాగ్రిత్రిక్షికినా (భారతరగు) యం దిదియే దీనినెట్లు 1-కి కపాల్ చార్జ్ లో సహా రూ. 4-8-0, 1646] Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

సామ్రాజ్య శాసనసభ

రాజభక్తి సమావేశము.

ఈ క్రింది తీర్మానమును ఆంధ్రప్రదేశ్ బహుళ సభసంఘా కర్తృత్వమున సామ్రాజ్య శాసనసభలో ప్రతిపాదించెదమ:- భారత జాతీయ ప్రజలు శ్రీ సామ్రాజ్యమున యెవల సత్వంతరాజ్య క్రింది కలిగియుండి యుద్ధమున జయము కలిగి సంధి మైదును నకు అభివందించుచున్నా ననియు లోక సంకలమున నుండి ప్రవృత్తుల రాజసభావము నగు (క్రిస్టి) నానాజాతీయ సంఘమువారి ప్రాజాపత్యము క్రిందను ప్రజాభివృద్ధికి సాధన మగు ప్రభుత్వోత్పత్తిని మేన నూతన యుగమున నెలకొల్పటకు అంగ సామ్రాజ్యమునకు, మిక్కిలమందలికిని గోడ్స్ డిప్రెండ్స్ అంగ సామ్రాజ్యమునకు, సేవలకు, విమానదళమునకు మోక్షగువారికిని రణరంగమునందు మహాపాత్రము లోను, సాహసముతోను, సహనముతోను, ప్రైవేటుతోను చేసిన మహాసేవకు భారత ప్రజలు మనఃపూర్వముగ ప్రతి వందనము లర్పించుచున్నారనియు ముందుసామ్రాజ్య కాయాచేయట యందును, లైలువే పోవు తెలిగివు పకలందుకు వినుగునల తేకుడ అభ్యుత్థానముతో యుద్ధము జరిగిన నానగు సంవత్సరములలోను కష్టముల గోడ్స్ గాని పరిచేసిన నీవిని ఉద్ధోగులకును ప్రజలకును భారతీయులు వందనము లర్పించుచున్నారనియు గర్వము జనరలుగాను శ్రీ సామ్రాజ్యమునకి తెలియజేయవలయును.

పత్రికాభిప్రాయములు.

ఇటీవల పంజాబులో జరిగిన అల్లరులకు విచారించుటకు రాజప్రతినిధి (ప్రజ్ఞాపి) సుముఖ విషయమై మైక్స్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక నుకూలభావముతో విశ్లేషించుచు ట్లు వ్రాయుచున్నది:- పోలీసు ఉన్నతోద్ధోగములకు సంఘములో సభ్యులకు నుండియెవల భావించు నని మాయభిప్రాయము. సంఘసభ్యుల విషయమై చేసినయెల్లాలు అందరికిని కృత్రికముగ నుండగలగు. సంఘమునందలి సభ్యుల పేర్లు ప్రజ్ఞాపిందిగాన వెంటనే విచారణ ప్రార్థించుచునని సమ్మతించుచున్నాము.

రాజప్రతినిధి యుపసభ్యులకు గురించి బొంబయి వ్రాసిన కిల్లి వ్రాయుచున్నది:- సంఘమునందు నియమించిన సభ్యులకు గురించియు వారు విచారించవలసిన విషయములకు గురించియు, వారికిచ్చిన అధికారముకుగురించియు ప్రజల కా భాగంతులు కలుగుచున్నది. వానిలకు జేతమునందు రోషము జనించును.

సామ్రాజ్య శాసనసభలో రాజప్రతినిధి యిచ్చిన యుపసభ్యులను విషయమై వ్యాఖ్యానముచేయుచు ఇంగ్లీషు మనుపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:- ఆక్టోబరున నీ ఆఫ్ఘనుద్ధములో ఉద్ధోగులకు సహాయము కలుగలేదని రాజప్రతినిధి గారు నిర్ధారణగా చెప్పలేకపోయిరి. యుద్ధము ప్రార్థనమైన రెండు నెలలకు తగినకట్టుకట్టులకు చేయవలసి వచ్చుటయే సైనికాధికారి ప్రతిభకు కరంకదాయకముగ నున్నది. యుద్ధమునందులో రాజో యుద్ధము ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కేమియు తెలియలేదని మే మనుకొనజాలము. గర్వ మెండువారికి సంగతి తెలిసి ననునా లక్ష్యపెట్టలేదని మాకు తెలియవచ్చెను.

పంజాబు అల్లరుల విషయమై ఇంగ్లీషుమను ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:- బహిరంగ విచారణ జరుపుటకు నిశ్చయించి ఇది గొప్పలోపము. అందులకు పండిత మదనమోహన మాల వ్యవస్థివాదు ఆర్థికములుచేసి బహిరంగముగ ఉద్ధోగుల మీద నేరముల నారోపించుట, అట్టివిలుతు కలిగింపగూడదు. అల్లరులకు విప్లవకారులు కాదులు, వారు రహస్యముగ పనిచేసిరి. తక్కిన వారందరినను చెప్పియు చేసిరి. విప్లవకారులుగాన విప్లవకారులతో సామ్రాజ్యము తెలియమృతమార్చిమే పోలీసువారి చేత విచారణ జరిపింది యూరకొనిన బాగుండి యుండును.

పంజాబు అల్లరుల విషయమై విచారణచేయు సంఘమును గురించి స్టేట్స్ మను ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:- రాజప్రతినిధి తెలిపిన సంగతు లందరకును కృత్రికముగ నుండగలవు. అల్లరులకు మూలకారణములకు గ్రహించుటకు విచారణ చేయవలసినదే. విచారణ జరిపించినయెవల బొంబయి పంజాబు కలకత్తా అల్లరులను కలిపి విచారణ చేయవచ్చును. సరిహద్దు యుద్ధములో సభి కారులు చేసిన లోపములకు గురించి స్టేట్స్ మను ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:- ఆఫ్ఘనుద్ధములో లోపములు కలిగినందున మొన్న నే నీమూలలో ప్రధాన సైనిక కార్యాయమునందు ముఖ్యమైన మార్పులు జరిగిన పని

వదలికలిగెను. అట్లు జరిగినమాట వాస్తవమే యెవల యెవల ఆ మాన్యులకు గురించి రాజప్రతినిధి యెవల చెప్పకుండ యూరకొనిరి. యుద్ధమునందు అయిపోయిన తిరునాథ వారు రణరంగమునకు వెళ్లి యాదిన సంగతులనే నిర్ణయించిరి.

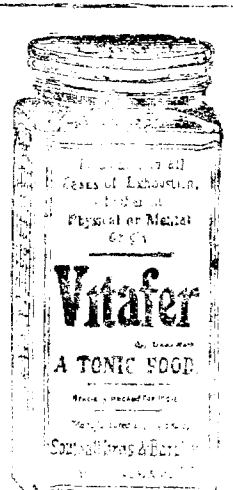
ఇండియా డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:- ప్రభుత్వమువారు చేసిన పనులకు సమర్థించుటయే రాజప్రతినిధి సంకల్పమైయున్నది వారి మనఃపూర్వములను గోచరించును.

ఆఫ్ఘనుద్ధమున పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:- పంజాబు కమ్యూనికేషన్ గురించి రాజప్రతినిధి తెలిపిన సంగతులు ప్రజలకు భావోద్దీకకము పుట్టించును. ఆ సుముఖమునకు ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన వారుండె సైనికులు మార్చిమే యుండిన బాగుండిరి. విచారణ యిది య సరుగ్గియుగ బహిరంగముగనే జరిగిన బాగుండును.

బంగారీ పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:- రాజము కమ్యూనికేషన్ మేర్పరచు కమ్యూటీ నియమించి ప్రార్థించుట లోనే ప్రభుత్వమువారు తప్పుచేసిరి.

సంఘ సభ్యులకు గురించి బ్రిటానిక పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:- సంఘ సభ్యుల నిర్ణయము ఆకారంగాను కలిగించుచున్నది మేము చెప్పకపోయి అభ్యుత్థులు విభాగములకు న్యాయకాన్త్రవేత్తగాని రాజప్రతినిధిగాని కాదు. ఉత్తమ న్యాయకాన్త్రవేత్తగాని రాజప్రతినిధిగాని కాదు. పాటుపడుచుండిన పార్లమెంటు సభ్యులలో నొకరు అట్టి సంఘమునకు అభ్యుత్థులుగ నుండిన బాగుండును. తక్కిన నారిలో చాల మందికి ప్రభుత్వముతో ప్రభుత్వమునో పోక్షముగనో సంబంధ మున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వముగానును పంజాబు గర్వ మెండువారు కలకత్తా అల్లరలనుమట్టుకు కలిగిన కానకములు ప్రయోగించిరి. తాముచేసిన న్యాయములకు గురించి తామే విచారణ చేసికొనుట న్యాయముకాదు. న్యాయకర్తయు న్యాయమును పొందువారును భిన్నభక్తులై యుండుట ముఖ్యము.

నీవిని మిలిటరీ గెజెట్టు పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:- కేపు ప్రభుత్వమున విభాగిత న్యాయకాన్త్రవేత్తగాని రాజప్రతినిధి అభ్యుత్థులకు నుండె సామర్యమున కొంతకాభాగము కలిగింపవచ్చునని అభ్యుత్థుల చేరిండు మాంటుపర్చుచుగాని విచారణమును ఆంగ్లేయులకు కాంక్షివాదు సిద్ధమైన న్యాయవిత్తమును తెల్లకింక మానరని మేము విశ్వసించుచున్నాము.

Vitafer

A TONIC FOOD

Agents:-
SPENCER & CO. LTD.,
MADRAS AND BRANCHES.

Vitafer Small Tin	2 4 0
" Medium "	3 14 0
" Large "	6 12 0

ఆరోగ్యభాగ్యము

కీని సాగు సహజముల బట్టి జీవముగలిగి యెట్లు పలమునా ఆ యుక్తనాథ సంగ్రహము 1706

వైద్య విద్య

ఆన గ్రంథమును చదువును. క్రియ, ఉపాధ్యక్షులేను. రాజవైద్య నారాయణజీ కేకవడి, 21, సామనాథ, మదరాసు.

Imperial Legislative Council.

Simla Session.

Continued from Yesterday's Issue

High Court Bill.

Sir William Vincent introduced the Calcutta High Court Jurisdiction Bill which was intended to declare and prescribe the limits of ordinary original civil jurisdiction of Calcutta High Court as the metres and posts described in the proclamation of 1794 were not traceable.

Naturalisation Bill.

Sir William Vincent next introduced the Bill to amend the Indian Naturalisation Act, 1852. The British Nationality and Status of Aliens Act 1914 contained provisions for the revocation of a certificate of naturalisation granted under that Act, on proof that the certificate had been obtained by false representation or fraud. That provision being found to be insufficient the Act of 1914 has been amended by the British Nationality and Status of Aliens Act 1918 to provide for the revocation of a certificate of naturalisation not only when it appears that the certificate was obtained by false representation or fraud or by concealment of material circumstances but also the person to whom the certificate was granted has shown himself by act or speech to be disaffected or disloyal to His Majesty or is shown to be otherwise unfit to continue to enjoy the privileges of British nationality. It is considered that the local law in India should be brought into line with the British law on the subject and it is accordingly proposed to amend the Indian Naturalisation Act 1852 so as to enable local Governments in India to revoke certificates issued under that Act in the same manner as now provided for in the British Nationality and Status of Aliens Act 1914.

Land Acquisition Act.

Mr. Mant introduced the Land Acquisition Act and amendment Bill. The object of the Bill was to afford registered societies within the meaning of the Co-operative Societies Act, 1912, the same facilities as companies as defined in section 3 (e) of the Land Acquisition Act, 1894 for the compulsory acquisition of land required by them. Difficulties in securing sites for buildings are often experienced by these societies, and it is desirable that they should be put on the same footing in respect of facilities for the acquisition of land as companies. Opportunity has also been taken to grant the same facilities to societies registered under the Societies Registration Act, 1860, and the necessary provision has been made in the Bill.

Nawab Ali Chaudhuri hoped that the operation of the Bill would be such as to exclude mosques, temples and other religious places.

Sir George Lowndes introduced an amending and repealing Bill, and said that it was one of those usual measures which did not require much explanation. He would be glad to discuss with any honourable member any points if he so liked.

Sir William Vincent introduced the Bill to provide more effectual control over the administration of charitable and religious trusts. Following is the statement of objects and reasons of the Bill:—The Religious Endowments Act 1863, was the result of the decision of the Government to divest its officers of all direct superintendence and control of religious and charitable endowments in India transferring their functions to managers or managing committees and merely making provision for intervention by the Civil Courts on application made by any persons interested in particular institution. This policy, however, did not long remain unchallenged and since 1866, there has been constant complaints especially in the Madras Presidency as to the inefficiency of the Act to prevent the squandering or misappropriation of the funds of such endowments and suggestions for its amendments have from time to time been made to the Government of India. Mr. Ananda Charlu in 1897, Mr. Srinivasa Rao 1903, and Dr. (Now Sir) Ragh Bahari Ghose in 1908 for example promoted amending Bills, but none of them became law. More recently in 1911 a private Bill was introduced in the Bombay Legislative Council by the Hon'ble Sir Ibrahim Rahimtullah to provide for the registration of all charitable trusts exceeding a certain value, and for the annual audit of the accounts of such trusts by auditors approved by the Government. Endowments of a purely religious nature were not included but the contents of the Bill made it clear that the ultimate object was to press for legislation for religious as well as secular trusts. About the same time a private Bill was promoted by two non-official members of the Madras Legislative Council to provide for the regular publication of the accounts of all religious endowments above a certain value and for their audit by an officer to be appointed by the District Judge. These proposals led the Government of India to reconsider the policy in force since 1863. In March 1914 the whole subject was discussed at a mixed conference of officials and non-official gentlemen representing the Hindu, Mohammedan, Sikh and Buddhist communities. The present Bill which is the outcome of the deliberations of that conference has as its object the simplification and cheapening of the legal processes by which persons interested can obtain information regarding the working of both religious and charitable trusts, and the exercise of a more efficient control over the action of trustees. The Bill provides that any person interested in a trust may apply by motion to the District Judge for an order directing the trustee to furnish him with information as to the nature and objects of the trust and of the value, condition management and application of the subject matter of the trust, and of the income belonging thereto or as to any of these matters and also directing that the accounts of the trust shall be examined and audited. Failure to comply with such an order of the court would be deemed a breach of trust. In order however that such applications should not lead to protracted and contentious litigation the court is debarred from trying any question of title between the petitioner and any person claiming

title to the trust or any question as to the existence or extent of any trust.

Under the Bill it will be left to those interested to move in the matter. The initiative will not rest with Government nor will anything be done where no one is sufficiently interested to take action. When the Court is moved the proceedings will be simple and expeditious, they will be held in the presence of all parties and the order passed will be a judicial order of the Court. Further in order to meet the objection that recourse to section 14 of the Act of 1864 or section 92 of the Code of Civil Procedure 1908 involves expensive litigation, the court is authorised on the application of the plaintiff and after the defendant is heard to direct the defendant either to furnish security for the expenditure incurred or likely to be incurred in bringing and maintaining the suit or to deposit in Court an amount sufficient to meet such expenditure. It will be observed that the draft Bill only embodies general principles. It is intended that such details as the institution of some public record of the facts regarding these trusts, the publication of audited accounts and the relaxation of some of the conditions governing committees constituted under the Act of 1863 e.g., the tenure of the membership of such committees should be left to provincial legislatures. He said the Bill was principally intended to afford facilities in matters of auditing. They must find some way by which the remedy they proposed to give under the Bill should be effectual.

Members would have ample opportunity to discuss the Bill. He emphasised that it was not the intention of the Government to interfere with religious institutions. They were only compelled to take certain responsibility forced upon them by enlightened public opinion. The Government would carefully consider all suggestions which would be advanced. The Council was adjourned till the 10th instant.

INTERPELLATIONS.

At question-time Sir William Vincent, replying to Mr. Chanda, said that the Government had no intention to publish information regarding Sir Senkaran Nair's resignation nor take any action regarding Sir Reginald Cradock's recent speech in Burma on the Rowlett Bill. After the interpellation Sir William Vincent moved the Bill to consolidate and amend the law relating to importation, possession and sale of poisons throughout British India be taken into consideration. The Bill was published in the local "Gazette." On his motion the Bill was passed.

Sir George Lowndes moved that Rai Sita Nath Rai and Mr. Mountford be added to the Select Committee to deal with the Provincial Insolvency Bill, vice Mr. Kincaid and Mr. Shukul. The motion was agreed to.

Legislation.

The Hon'ble Mr. Shafi introduced a Bill to amend the Sea Customs Act. He said the object of the Bill was explained in a printed statement. It was considered desirable that legislation in the matter of prevention of adulteration of food in general should be supplemented by the powers to prevent importation of adulterated foods and drugs by sea. It was proposed to amend Section 195 of the Sea Customs Act. The Bill was perfectly innocuous. Local Governments have been consulted in the matter, and they strongly approved it. Mr. Shafi next introduced the Provident Fund Act Amendment Bill. The question of making provision for old age of teachers in non-pensionable service has been engaging the attention of Government for several years. The idea of the scheme was generally accepted and after obtaining the approval of the Secretary of State, the Government of India recently authorised Local Governments and administrations to establish Provident Funds for teachers in non-pensionable service. Mr. Shafi next introduced the Census Bill. He said the Bill was intended to provide for taking of a census in 1921. The present Bill was designed to take the necessary powers for that purpose. Nawab Ali Chaudhuri said the Bill had not come too soon. He hoped steps should be taken to define each particular community inhabiting this country.

Mr. Sirha said the census was taken not for any political purpose, and his friend, Nawab Ali Chaudhuri, ought not to have any anxiety, and he hoped no contentious matter should be introduced in the Bill.

Mr. Chanda asked the following questions at to-day's Council:—(a) Is it a fact that the Privy Council has granted leave to appeal to 21 persons convicted by court Martial at Lahore in connection with the disturbances at Amritsar on the 10th April? (b) Do the Government intend to consider the question of suspending the sentences passed in analogous cases tried by the court-martial pending the decision of the Privy Council? Sir William Vincent said (a) The answer is in the affirmative. (b) The death sentences passed on five of the convicts whose appeals have been admitted by the Judicial Committee of the Privy Council have of course been suspended. None of the summary courts appointed by the General Office Commanding were empowered to pass sentences of more than two years imprisonment, and therefore in their case the question of suspending death sentences does not arise. Sentences of imprisonment are not being suspended pending the result of an appeal, but convicts sentenced by the Commission to transportation are for the present being retained in jail in India.

(a) What is the number of Martial Law Commissions lately appointed in the Punjab? (b) What is the total number of cases and of individuals tried by such Commissions? (c) Was any female accused tried by them? (d) How many of such individuals, male and female were convicted and acquitted respectively? (e) Of those convicted how many have been sentenced to death, how many to transportation for life, and how many to imprisonment from one year upwards? (f) How many such sentences have been commuted?

Sir William Vincent said (a) four, (b) 114 cases and 852 individuals (c) yes one; (d) 580 males and 1 female

were convicted and 270 males were acquitted, (e) 108 persons were sentenced to death 265 to transportation for life, and 183 to imprisonment from one year upwards. The figure of 183 includes two persons sentenced to transportation, one for 14 years and one for 10. [1] In 488 cases sentences have been commuted or reductions made. Of the 108 death sentences 28 were commuted to transportation for life, 23 to imprisonment for 10 years, 13 to seven years, and 21 to less than seven years. In the case of sentence of transportation for life 40 were reduced to sentences of more than five years, 48 to five years, and 164 to less than five years. Five persons were released. Other sentences of transportation or imprisonment were reduced as follows:—12 to sentences of three to five years, 90 to sentences of two years, 35 to sentences of less than two years each. There are a few cases pending in which no final orders have been passed by the Government of the Punjab pending medical reports.

Loyal Resolution.

SIMLA, September 4.

The following resolution to be moved by Rao Bahadur B. N. Sarma at the current session of the Council has been admitted:—This Council requests the Governor-General-in-Council (a) to convey to His Majesty the King-Emperor the humble message of the people of India assuring him of their enthusiastic and loyal devotion and allegiance to His Majesty's person and throne and sending their warm congratulations on the conclusion of a victorious peace, (b) to convey to His Majesty's Naval, Military and Air Forces, British and Indian, including the Royal Indian Marine the grateful appreciation and heartfelt thanks of Indian citizens for their preeminent valuable services and heroic deeds of daring, endurance, skill and cheerful sacrifice which have enabled the British Empire and allies to crush Prussian militarism and autocracy and inaugurate an era of orderly progressive self government on a truly democratic basis under the guidance and protection of a league of nations; (c) to convey to His Majesty's civil services especially to the officers and men employed in the munitions, railway and post and telegraph departments the sincere thanks of the country for their untiring energy and zeal and supreme devotion to duty during a prolonged and trying period of more than four years of active warfare.

Press Comments.

ALLAHABAD, September 4.

Commenting on His Excellency the Viceroy's speech in the Imperial Legislative Council, the "Pioneer" says:—The composition of the Committee of Enquiry into the Punjab disturbances will be generally approved by those who are anxious to have the truth ascertained and not a partial verdict brought in. In his reference to the medical arrangements on the frontier His Excellency evaded what is after all the real issue, whether or not the medical equipment was what it should have been? Nor are we much impressed with His Excellency's array of medical statistics, which will not convince anyone who knows the real and painful facts.

The "Leader" does not consider the constitution of the Committee of Enquiry as satisfactory.

The "Independent" says:—"Coercion and not conciliation is writ large over His Excellency's speech."

BOMBAY, September 4.

The "Times of India" comments approvingly on the Committee announced by the Viceroy to enquire into the recent disorders in India and says:—We should like to see a high Police Officer on the Committee, but its constitution should satisfy all reasonable persons and now that the "personnel" has been settled it is to be hoped that it will get to work without any delay.

Commenting on the Viceroy's speech the "Bombay Chronicle" says:—"In point of 'personnel,' reference and authority, the Committee is most disappointing and will cause indignation in the country."

CALCUTTA, September 5

Commenting on the Viceroy's speech in the Supreme Council the "Englishman" says:—His Excellency has entirely failed to prove that there was no scandal in connection with this contemptible Afghan war. The fact that proper organisation had to be elaborated two months after the campaign had started is a tremendous reflection on the army department. We cannot believe that the Government had absolutely no warning of what was coming. Our information is that the Government was warned but the warning was neglected. Regarding the Punjab enquiry the same paper says:—The weak point about the commission is the decision to hold public sittings that will give such people as Pandit Malaviya their chance of playing for effect and dragging allegation after allegation into the open and it were best, we think, if the whole of the matter had been left to rest with the exception of a police enquiry as to secret revolutionary agents who are at the bottom of the business and of whom the others are merely tools.

Referring to the Punjab Commission the "Statesman" says:—The Viceroy's announcement will be received with feelings of qualified satisfaction. To ascertain the root cause of the disturbances needs no enquiry. If an enquiry is to be held the Calcutta disturbances should be grouped with those of Bombay and Punjab. As regards the so called frontier scandals the "Statesman" says:—Strong rumour has it that drastic changes, the direct result of maladministration during the recent campaign, have recently been carried out at the army headquarters in Simla. If this be the case some disappointment is justified that the Viceroy made no allusion to those changes and confined himself to describing the comparatively favourable impression resulting from his tour of inspection when the campaign was practically over.

The "Indian Daily News" says:—The speech may be looked upon as a speech in self-defence.

The "Patrika" says the Viceroy's announcement on the Punjab commission will irritate popular feeling, and suggests that the committee ought to have been an entirely outside body and the enquiry should take place in public at all stages.

The "Beagle" observes:—An initial mistake has been made by appointing a committee and not a royal commission to enquire into the Punjab disturbances.

LAHORE, September 4.

Commenting on the "personnel" of the Commission of Enquiry the "Tribune" writes:—We are constrained to say that the composition of the Committee is most disappointing. In the first place the Chairman is neither a jurist nor a statesman of any great repute. It was naturally expected that the Chairman of such a Commission would be a well-known parliamentarian occupying a prominent place in the public life of

England with a judicial reputation of a high order. As regards the other members of the Commission, it is surprising to find that the majority of the gentlemen appointed are either directly or indirectly connected with the Government of India which along with the Punjab Government had been involved in the measures taken to cope with the recent disorders. It is neither decent nor fair that the Government of India should sit in judgment over its own actions. The judge and the judged have of necessity to be different persons.

The "C. and M. Gazette" writes:—Some disappointment may be felt that the Commission is not after all to be presided over by a jurist and statesman of Lord Cave's reputation, but we may reasonably hope that Lord Hunter, the Scottish Judge, who is to preside, will uphold the great traditions of British Judiciary in his conduct of the enquiry.

The Bengal Council. Alleged Police Ill-Treatment. Lord Ronaldshay's Statement.

CALCUTTA, September 3.

At to-day's meeting of the Bengal Legislative Council His Excellency the Governor made the following statement in reply to a question regarding the alleged ill-treatment by the police of a woman arrested in connection with a "hat" looting case:—One Kajim Mashalohi of Baburchar, the husband of Shaju Kaatun, the woman in question, was suspected of complicity in a cloth looting case of Satiarpur police station in the district of Faridpur. On the 8th February the Circle Inspector, who was investigating the case, received information that the woman had left her home on the previous day for her father's house at Maheshwardi, taking with her some new clothes. In so doing she had of her own accord walked a distance of ten miles which is not without relevance to the facts detailed below. He caused the house at Maheshwardi to be searched in the morning of the 9th February. During the search four new dhoties were found, for which the woman was unable to account. She was then arrested with her children and sent by a Sub-Inspector to the police station at Bharga, some five miles off, in charge of an escort, while the Sub-Inspector proceeded to search another house. There were blood stains on the women's clothes at the time of her arrest, but the Sub-Inspector made no inquiries about them. On her way to the police station the women began to bleed and was given a piece of cloth by the Head Constable in charge of the escort to hide the blood stains. On arrival at the police station the Head Constable gave her soap, with which she washed her clothes. The woman was detained for the night with her children in the lock-up at the police station. Next morning the Inspector offered to release the children on bail, but nobody was willing to stand surety for them. The Inspector then gave orders that the woman and her children should be taken to Talma in a boat and from Talma to Famdipur in a carriage or bullock cart. The party arrived at Talma about midnight, and as no carriage or bullock cart was available, they proceeded on foot to Faridpur about ten miles off, reaching that place on the morning of the 11th. On her admission to the jail the woman complained that she had been assaulted by the police, but the Sub-Assistant Surgeon of the jail who examined her found no marks of violence on her person. That night at 11 P.M. she gave birth to a still-born child, the body being in a decomposed condition. From the state of the body the Sub-Assistant Surgeon was of opinion that death must have taken place three or four days before delivery. The Sub-Divisional Officer who made a careful inquiry into the matter found that the woman's allegation that she had been assaulted by the police was unfounded, but that in her condition she was subject to undue bodily exertion though in view of medical evidence the death of the infant had probably taken place before her arrest. There is some corroboration for this view in the fact that blood stains were found on the woman's clothes at the time of her arrest. It has also been found that the Head Constable in charge of the escort made every possible attempt to secure means of conveyance for the woman from Talma to Faridpur. He also tried unsuccessfully to procure accommodation for her at Talma for the night. The responsibility for this unfortunate occurrence must be laid on the Inspector and the Sub-Inspector. The former states that he did not notice blood stains on the woman's clothes, while the latter says that he attributed them to menstrual flow. Both of them however questioned the woman while she was in custody, and should have taken steps to satisfy themselves as to her real condition and her fitness to travel to Faridpur. There is no suggestion that they were actuated by any improper motive. Their callousness seems to have been due to sheer lack of care and want of thought. It is however this callous exercise of authority which brings the police force into disrepute and in order to mark his sense of the gravity of their offence the Governor-in-Council has directed that the Sub-Inspector should be removed from the charge of a police station, and degraded for eighteen months. The Inspector, whose responsibility was less direct, has been degraded for a year.

Excessive Rents in Calcutta.

There were five resolutions on the agenda, three of which were withdrawn, one negative, and one accepted. The only important resolution which was accepted by the Government was moved by Mr. Phelps who asked for the appointment of a Commission to enquire into the causes of excessive land values and high rents in Calcutta and to suggest remedies. He said that in England the Rent Act Courts Emergency Powers Act and Increase of Rent Act were all designed to protect tenants from unscrupulous landlords. In India the Bombay Government did something by way of standardising rents. The Maharaja of Burdwan, on behalf of the Government, in accepting the resolution, said that this excessive enhancement of rent was deep-seated and to some extent worldwide. He apprehended a commission would not provide for any immediate remedy of the evil. The rise in rents could be explained by economic factors which no commission could control. The remedy lay in the speedy extension of the operations of the improvement trust to suburban lands. He had however just received a telegram from the Bombay Government which stated that the Rent Restriction Act was working well in the case of small properties. If the need for control had been felt in

Bombay he admitted there was good cause for an investigation into the conditions in Calcutta with a view to determine whether control was likely to help in removing the evils which they all deplored. The resolution was carried unanimously. The Council adjourned "sine die."

World's News.

(Reuter's Agency.)

England

Miners' Federation. Triple Alliance Considers their Recommendations.

LONDON, September 4.

The Triple Alliance to-day considered the recommendation of the executive of Miners' Federation to proceed with the Ballot on the question, whether direct action should be taken to compel the Government to repeal the conscription acts, withdraw the British troops from Russia, release the conscious objectors now in prison and refrain from military intervention in trade disputes. The motion that discussion be held in public was overwhelmingly defeated. The Triple Alliance agreed to postpone the ballot on the question of direct action, and adjourn the whole question till after the Trade Union Congress in Glasgow meets next week.

Russia

Serious Fighting between British and Lithuanian Troops.

LONDON, September 4.

COPENHAGEN.—The Lithuanian Press Bureau reports serious fighting between the Polish and Lithuanian troops. After which the Poles sent an ultimatum to the Lithuanians demanding their withdrawal behind the new demarcation line, with the alternative of declaration of war.

Retention of British Troops in N. Russia Urged.

LONDON, September 4.

Four of the representatives of the municipalities and Zemstovs of Archangel Government have arrived in London and urge retention of British troops in North Russia.

Egypt

Egyptian Premier Bombed.

LONDON, September 4.

ALEXANDRIA.—A native theological student threw a bomb at the premier, Said Pasha, while the latter was driving in a motorcar to his office. There was violent explosion, but Said Pasha was unhurt. The assailant who had concealed the bomb in a basket of grapes, was arrested. The city is quiet.

Rumania

Supreme Council's Notes.

Not Reached

Rumanian Government.

LONDON, September 4.

Hitherto there has been no explanation why the various notes of the Supreme Council to the Rumanian Government have not reached Bukharest. It is suggested that the wireless is out of order, for some unknown reason. The Rumanian Delegation in Paris declares that, many of their wireless messages to Bukharest have also not been received.

Supreme Council's Fresh Note to Rumania.

LONDON, September 4.

In view of the statement that the Rumanian Government has not received several of the recent Allied notes, the Supreme Council will despatch a special messenger to Bukharest with a new note explaining the whole situation in Budapest and what the Allies require of Rumania.

Austria

Austrian Peace Treaty.

Austrians Given Two days Extension for Reply.

LONDON, September 4.

PARIS:—The Allies have granted the Austrians two days extension to reply to the peace terms.

Austria will Sign the Treaty.

LONDON, September 4.

VIENNA:—Newspapers indicate that the Austrian treaty will be signed, although the majority in favour of signature in the National Assembly will be small. Mr. Reenter arrives on 5th September, when the Cabinet and the principal committee of the National Assembly will consider the treaty.

Austrian Southern Railway Employees Strike Work.

LONDON, September 4.

The employees of the Austrian Southern Railway have struck for higher wages in spite of the opposition of the socialist leaders as starvation of the population is threatened by the strike.

Continental News.

LONDON, September 4.

DUBAN.—Mr. Hertzog and his co-delegates have returned from Paris.

LONDON, September 4.

BREIT.—Cardinal Mercier has sailed for New York.

LONDON, September 4.

MARSHALLS.—The porters have joined the Dockers' strike. The business of the Port is practically at standstill. The Trade Unions of the district threaten general strike.

Indian Telegrams.

[ASSOCIATED PRESS.]

Simla

Indian Civil Service.

Appointment by Nomination. Recruitment of Indians.

SIMLA, September 5.

The Press "communique" dated the 11th June, 1919, explained the scope of the Indian Civil Service [temporary provisions] Act, 1915, and the general position as regards recruitment for the Indian Civil Service of candidates, whether Europeans or Indians, who have served in His Majesty's Navy, Army or Air Forces. The Government of India have now obtained the approval of the Secretary of State to the nomination to the service during 1919 of 32 candidates who are natives of India and Burma. In the case of these candidates service in His Majesty's forces is not an indispensable qualification. The rules governing their appointment are produced below. The Secretary of State for India in Council, in pursuance of the powers conferred upon him by Section 1 of the Indian Civil Service [temporary provisions] Act, 1915, hereby makes with the advice and assistance of the Civil Service Commissioners the following provisional rules for the appointment during the year 1919 to the Indian Civil Service otherwise than by the annual open competition, [which will still continue to be held] of natives of India or Burma. It will rest with the Government of India to determine whether the candidates are qualified in respect of nationality, age, character and education as defined in the following regulations:—

[a] Every candidate must be either a British subject of a ruler or subject of any State in India in respect of whom the Governor-General-in-Council has made a declaration under Section 96 [a] of the Government of India Act, 1915, as amended by Section 3 of the Government of India [Amendment] Act 1916.

[b] If the candidate [being a British subject] or his father or his mother was not born within His Majesty's dominions and allegiance, the father must, at the time of the candidate's birth, have been a British subject or the subject of a State in India and shall be [or have continued to be until his death] a British subject or a subject of such State.

[2] Every candidate must have been born on or after the 2nd August, 1894, and on or before the 1st August, 1898.

[3] Every candidate must be of good moral character and sound physique.

[4] Every candidate must produce satisfactory evidence that he possesses a degree in arts or science of an Indian or British University.

[5] Any person who possesses the qualifications prescribed in the foregoing rules is eligible to apply for nomination, whether he be already in Government service or not.

[6] Every candidate, being a British subject, must submit to the Local Government of the province in which he resides an application in the form annexed to these rules, together with the fee prescribed in that form.

[7] Every candidate, being a ruler or a subject of a State in India, who is qualified under Rule 1, must submit his application through the Durbar of the State to the Local Government of the province in which he wishes to serve.

[8] Candidates will be nominated by the Government of India on the recommendation of the Local Government.

[9] Candidates nominated by the Government of India will be accepted by the Secretary of State in Council as selected candidates for the Indian Civil Service, subject to any further enquiries that he may find it necessary to institute and will be required to undergo a period of probation for two years at a College or University in the United Kingdom approved by the Secretary of State.

[10] Selected candidates will be entitled to free passages to and from the United Kingdom, and will be paid an allowance of £200 during the period of probation subject to good conduct. At the end of this period of probation they will be tested by the Civil Service Commissioners, or by an authority in India specially empowered in this behalf in Indian law and languages and in any other subjects which may be prescribed and in riding. They will not be appointed to the Indian Civil Service until they have been certified to have fulfilled these tests.

Any attempt on the part of a candidate to enlist support for his application through persons or influences will disqualify him for appointment. Spontaneous recommendations from persons who are not themselves acquainted with the candidate's work at school or at the University or otherwise will be disregarded.

[11] In pursuance of Section 2 of the Rules Publication Act, 1893, the Secretary of State for India in Council certifies that on account of urgency the foregoing rules are made as provisional rules to come into operation forthwith. A candidate who is qualified under the foregoing rules and who desires to apply, should obtain the requisite form from the Chief Secretary to the Local Government in whose jurisdiction he resides, or [in the case of a candidate residing in an Indian State] to the Local Government under which he wishes to serve and submit his application to that officer as prescribed in Rules [VI] and [VII] so as to reach him not later than the 31st October, 1919.

war Services.**No Deduction of Incometax from Gratuities.**

SIMLA, September 5.

It is notified that the Indian income-tax shall not be deducted from gratuities, granted to all officers and other ranks whether of British or Indian service, in respect of services rendered during the war. In cases where income-tax has been deducted application for recovery of the amount deducted should be made to the Collector of income-tax concerned.

Indian Imperial Police.**Qualifications and Examinations.**

In connection with appointments to Indian Imperial Police to be made in India in 1919 all candidates other than those, who are already in Indian police service will be required to undergo a qualifying educational test. Applications of those who pass this test, will then be dealt with by a selection committee. The examination will be held for candidates in India at Poona, Quetta, Lucknow, Lahore, Peshawar and Calcutta on the 2nd October 1919. Examinations will be held simultaneously for other candidates in Mesopotamia, Egypt, Aden, Palestine and East Africa.

Gold Coin Restrictions Removed.

A Press Communication says:- Restrictions imposed last year on the internal movement of gold coin and bullion, by rail and post, have now been removed.

Bombay**Washington International Labour Conference.**

Mr. A. C. Chatterjee of U. P. Government Nominated Representative.

The "Bombay Chronicle" understands that Mr. A. C. Chatterjee, Chief Secretary to the Government of the United Provinces has been nominated by the Government of India to represent India at the International Labour Conference to be held at Washington in October.

Calcutta**An Accident.**

CALCUTTA, September 5.

A regrettable accident occurred yesterday near the Victoria Memorial, resulting in somewhat serious injuries to Mr. R. R. Griffiths, of Messrs. Lovelock and Lewis, and the death of two horses. One of the buffaloes yoked to a cart suddenly became restive and coming up to an Indian who was on horseback, gored the horse in the stomach and then breaking itself loose from the cart it rushed towards the Victoria Memorial and met Mr. Griffiths, who was astride of a horse and gored it. Mr. Griffiths was unseated and sustained injury to the left leg.

Indian News.**About and Around.**

The anchor line S. S. "Messilia" sailed from Liverpool for Bombay on the 31st ultimo.

BOMBAY, September 5.

Mail steamer "Khiva" with outward mails of the 21st ultimo is expected to arrive in Bombay on Tuesday morning.

LAHORE, September 5.

An earthquake shock of moderate intensity was felt here to-day at about 1.30 P. M. The shock lasted for several seconds.

Sir Abdul Rahim will deliver the annual Convocation address of the Mysore University on the 10th of next month at Mysore.

It is notified in the "Gazette of India" that provisions of the Epidemic Disease Act have been extended to the province of Assam to prevent the outbreak of influenza.

The mail steamer "Merkara," with the outward mails of the 14th August, arrived in Bombay on Wednesday morning with 125 passengers.

The proceeds of the sales of Councils which, as recently announced, are now being made weekly in New York, will be converted into gold and shipped to India on behalf of the Government.

It is understood that the staff of the Traffic Department of the B. N. W. Railway who recently struck work have returned to duty and train service has been resumed. A number of employees in the workshop are still out.

Mr. F. E. Cunningham, Railway Magistrate of Bangalore, has disposed of the case in which A. Pau was charged with personating a military officer and using a forged railway warrant. The accused pleaded guilty and attributed his acts to sheer foolishness. He was sentenced to 3 months' imprisonment on each count, the sentences to run concurrently.

The Howrah District Police are enquiring into a case of rioting, in the course of which four shops belonging to Bengalis are reported to have been looted at Begrihat on Wednesday. It is reported that about a hundred men, Hindus and Mahomedans, looted four shops, stealing grain bags and cloth. It is alleged that the rioters threw nitric acid on the shopowners, causing serious injuries necessitating their removal to the Howrah Hospital. It is stated that threatening letters have reached the Marwari shopowners at Jharpordah. Special police arrangements have been made to prevent looting in the district.

The Lord Bishop of Madras presided at a public meeting at Bangalore on Thursday evening when Mrs. Whitehead addressed the meeting on the need of social service and pointed out the value and importance of personal work. The Lord Bishop in urging the need of social work, pointed out the special danger of leaving social work entirely to the State. As regards the depressed classes, he said what needed to be done was to restore them their self-respect so as to enable them to work for themselves. He pointed out the importance of the co-operative movement and in conclusion remarked:- "There is always danger here in relying too much on the State and too much on the official. It is certainly true that all officialisation is a danger to social service work."

Stop Press.

(ASSOCIATED PRESS)

Indian Garrisons Overseas.

BOMBAY, September 6.

According to the London correspondent of the "Times of India" the extraordinary charges met by British exchequer for employment of Indian garrison overseas has been more than equal to the entire national expenditure in any pre-war year. The total payment to be made up to the end of the present financial year will be fully £250,000,000. One most interesting feature of the position is the way colossal in which accounts between Imperial and Indian Governments were kept. As an example of the simplification made on the suggestion of the India Office it is mentioned that whereas in former campaigns the cost of all equipments was debited to the War Office and at the end of the campaign the war office was credited with such of the equipment as remained usable, the new arrangement costs on the War Office the liability to make good all losses of equipment. The great rise in prices was not foreseen when this principle was adopted. It has the advantage of providing India with the latest and best equipment without her suffering at all from increased cost. The correspondent mentions by the way that Queen Mary's Technical School for disabled Indian soldiers established under Lady Willingdon's influence in Bombay is the ultimate beneficiary of the care and judgment with which Indian soldiers fund had been administered. No less than a quarter of million sterling was raised and the work ends with a final balance of just under £15,000.

CALCUTTA, September 1.

For the first time in Calcutta a motor scooter was exhibited yesterday before the Superintendent, Motor Vehicle Department, for registration by Messrs. Whooler and Co. who had secured seven machines from America. It is a small vehicle simple in mechanism to be ridden in a standing posture. It has a handle with two wheels at 2 ends of a plank about 3 ft. long front and back, diameter of which is eight inches. Engine, petrol motor and handle and front light are above front wheel. A tool or tibia box is in middle and the tail lamp is on the back wheel. The petrol tank on the front wheel contains about 3-4 of a gallon. A quantity of spare petrol can be carried in the hollow iron handle. The vehicle is only three and a half inches high from the ground. It is light and if folded can be carried in one hand to trains etc. Tyres are pneumatic and if given full speed will run 18 miles an hour. The estimated cost of machine is Rs. 450. A provisional sanction for one month was granted.

In recognition of the services rendered by the late Sir William Ironside, the Bengal Chamber of Commerce have decided to commemorate his memory by hanging a portrait in the hall of the Chamber and a memorial panel in the Cathedral.

(REUTER'S)

[Un-corrected.]

LONDON, September 4.

A section of the French Press has been protesting recently against the British Policy in Syria and British. The arrest of Emir Said, Syrian chief at Beirut, has heightened the outcry. Some speakers, in the course of debate on the peaty treaty in the Chamber of Deputies, referred to the matter, notably Mr. Barthou, who demanded that Great Britain should respect the secret Syrian Agreement of 1916. The British press takes the outcry calmly, but urges that the Government should settle the question without delay and prepare the way for France as mandatory for Syria. It is hoped that General Allenby, who is expected in London shortly, will dispel the French suspicions. The French Government, in an official note, characterises as completely inexact, the statement that the arrest of Emir Said was made, with the consent of the French administrator at Beirut. The French papers, commenting on the incident, add that it is to be hoped that the arrest was an act of irresponsible colonial circles and not in consequence of the orders issued by the British Government.

LONDON, September 4.

It is officially denied that General Gough caused to be distributed by the aeroplanes in Petrograd, the proclamation announcing formation of popular democratic Government in Northwestern Russia. It is stated that the report emanated from German sources.

జూ బు లు

I

వేశ్యావృత్తి.

అయ్యో, మన దేశమునందును అన్యదేశములందును వృద్ధిచారవృత్తి యొక్క దగుచున్నదని తెలుపుచు రోగులను శిశులను మరణముల సంఖ్యల నిచ్చు రుజువుచేయుచు, కొంత కాలము క్రిందట నొకవ్యాసము, మా కత్తికలో వ్రేకటింక బడింది. ఆవృత్తి యొక్క వగుచుండుట యెల్లరకును వెలిసి విషయమే. కాని నవ్యశాసరకయందు అంతరి దోషము పొమ్మనియో, సంఘ సంస్కరణ యత్నములనుజేసి విముక్తురైందయో, రాజకీయాదోషములలో మునిగి పోయియో, తిద్దియుమై వెద్దలంతరింక దుండుటెల్లము. కాని ఎవరో ఈ విషయమునై విచారణ పోరంభించి, గాఢము నాటక తోచిన దానిని నేనును జెప్పెదను.

యంతరికాలలో తక్కువకూలీకి అడువారు మగవారు తనచేయుచుండుటచే సంసారమునాభింపలేక, తానా మాపు కొనేలేక ఈనీచవృత్తికి దింగుచున్నారని వ్రాసిరి. ఇయ్యది వాస్తవికతయెల్లమునజును. మన యూర్జలో నంతరిక వర్తింకదు. యంతరికాలము లేని యూర్జలోను నీది యొక్క వగుచున్నది. ఈ సందర్భమున నొకవిషయము చెప్పవలెను, ఇచ్చి దెక్కినగుచున్న కులములు వేశ్యలు గారు. మీరు వినిరిం గనుగ భోగమువారిముఖమునను. వీరి కులములు కలువలు. వీరికులవృత్తి వేశ్యావృత్తి కాదు. మీనాభారణముగ రక్తమున జాతి మార్చుట. ఎచ్చటను పనిచేయురు. దింకె గారణముచే ఇదిరి వేశ్యలయెల్లమును నేలకేల మనజీవు సంగతి విచారం పుంక. దాదీద్య మొక కారణమే. కాని మిక్కిలి దుష్ట్రులగు నెన్నవారు సంసారమును చేయుటలేదా భార్యయు ఉద్ధము మాలిసాలి చేసికొని జీవించెదరు. కాని కొందఱు దుష్ట్రులయ్యు : యున్నము పడలిమను మార్చుచును. సర్వదా సంకోచ సౌఖ్యముల నీ శ్రోయదురు. వారు కులములయ్యెదరు. మగవాండ్రులో, కొందఱుజీవనోపాధిక్త దూర వేశ్యల కేగెదరు. భార్య పుత్రుల నచ్చటికి తీసికొని పోవుకత్తి లేయో, తనకొని వెళ్లుటకు మీలేకయో ఒకరిగఁజోయెను. అచ్చట తమకు దొంగవారికై ఇంకను మార్పుచేయుచురు. వీరిలో కొందఱు ఇంటికి తిరిగి నచ్చుచు తిని చలికైతెలును గూడ తీసికొని వచ్చెదరు వివాహమైన భార్యను వదిలివేయుదురు. సాధారణముగ అంతులాలి పుత్రులకూడ వివిధవేసిన ఆముక్తవచ్చునగా వివాహములకూడ నలుగురితోఁబాలు అతిపాల్గొనివాహములను నిందించుచు లోకముకొలఁగో, ఎక్కువకట్టుము కొలఁగో "వి. యె, యెమ్ యెమ్ ప్యానె"నగాని పెండ్లిచేసికొనమని కొందఱు భీష్మింకొనియుండుదురు. వారికైకి మించినదగుటచే దురభ్యాసముల, పాలగుచున్నాను. కొన్ని కాలికి వాస్తవికతలో అల్లరిబరిగిన సంగతులు నాకు తెలియును. 1917-18 సంవత్సరమున వి. ఎల్. చదువుచు ఒకయాపెదరులలోదిక్కి పరిక్షకు రాక అన్యగరమునకు పోవోయిన బ్రాహ్మణబాలిక నేనెలుగుదును. ఎక్కువకులమున గొప్పవంకముతో నీ చనించి ఇంగ్లాండున ఆఖండపు చదువుచుది ఒకసారిని తీసికొనవచ్చి అగ్ని సాక్షిగ వివాహమైనభార్య మొగమైన మాద శొల్లని వాని నేనెరుగును.

కారణము లింకనున్నది. వ్యాసమతి విస్తారమును న్నుది. కావున వీనిని తగ్గించు ఒకటిరెండు ఉపాయములను జెప్పింకొనెద. రాకె విద్య నేర్పిన యింకనుక మంచిదే కాని ఆది ప్రధానము కాదు. పారమార్థిక భావము దైవ భీతి దైవ భక్తి వతి భక్తి ముఖ్యములు. ప్రతిపాతికను కొంతమునులోపున వివాహము చేయు బాధ్యత కల్గింకలెల్లమునై వెట్టింకో చాచుంకొది. భర్తయెంత దుష్ట్రుడయ్యెను ఎంతనీచుడయ్యెను భార్యవృత్తిచారమున కంగీకరింపకు. ఒకపురుషుడు పరశ్రీతో సాంకర్ష్యము చేయుచున్నపుడు వారిద్దరును వివాహమును నిర్బంధము రప్ప నడలవారిసంసార మేర్పడును. విద్యకు నాక సమస్తవర్తకులగుదురు. భార్యజీవించి యుండగ భర్తను వేరొకవివాహమాదకుం డ నీయవలయును. ఈవృత్తి నాపుటకు చేయవలసిని యిట్టి సాంఘిక పారమార్థిక సంస్కరణములేకాని, రాజకీయార్థములుగావు. అంతులాలికి గజ్జల వడ్డాణము చేయుచగల్గినవాడు కట్టుకొనిభార్యకు గంజియారక పోలేడు.

కాకా. దవేమురి శ్రీనివాసరావు బి. ఏ; బి ఎల్

యుద్ధబాధ్యత.

అస్త్రియానేర మంతవరకు?

మిత్రమండలివారి "మొండెం".

పూర్వము, నెట్టంబరు 2:—నేటిసాయంత్రము మాస్త్రి యాభివృద్ధిని సంస్కరించుటకు సంధివరకును అందుతో జోరకరించుటకు సంధివరకును వాటిపాఠాంతముల నీకిం ద సంధివరకును తెలిపెదము. అస్త్రియానాంకరి ఏకచ్ఛతాధి పత్యము తొలగినదిగావున పృథువరకును అస్త్రియా కేమియు భాధ్యతయందకుదని అస్త్రియా అడ్డుచెప్పెను. అందులకు మిత్రమండలివారిట్లు తెలిపిరి. ఈయభిప్రాయమును బట్టిచూడ యూరపుఖండమునకంటెటిని అస్త్రియావలతో గలసి తాము కెచ్చిపెట్టిన ఈ మహాసంక్షోభమునకు తాము కొంతవరకైన బాధ్యతను అనుగ్రహించి అస్త్రియాను బాగుగ గ్రహించవలెను. పెద్దయూరకు విధించిన వరకులన్నిటి కంటెటినినను దానికి "అల్లిమేటము"నిచ్చి అస్త్రియాను హం గేరి యనుటతో గలసి యీ మహాసంగ్రామమున కాదికారకు లైరి. పెద్దయూర కల హమను కారణముగ గొని ఈయ యుద్ధము నొనరించుటకు వియన్నా కృత్యమువారును తెలిసిన కృత్యమువారును గలసి ఈయభిప్రాయమును బట్టి, కా మూడు రంగములలో అస్త్రియా ఫిరంగు లువయ్యగింపడుట నుబట్టి అస్త్రియానా రీతిలోనే జేరిన యుద్ధమునను ది ఈ యభిప్రాయము పరిశోధించి యూరపు స్వాతంత్ర్యముల కును చాల భంగము గలిగెను.

కృజల బాధ్యత.

యుద్ధబాధ్యత అంతయు హేతుబద్ధ మంతయులే యని యు, మిక్కిలి మండలివిజయము వలన వారి రాజ్యాధికారము తొలగిపోయినదిగా వున కృజల వారి దుండముల కంతమాత్రమును కృజల వారు ఈ కారణముల అందులకు అస్త్రియా కృజల పూచీలేకుండ తప్పించుకొనవచ్చు ననియు అస్త్రియాభివృద్ధిని తలచు చున్నట్లున్నది. 'రాజ్యకరిపాలనాసమయమున నైకాధికారము అధికారవాంఛన నగ్రదొడ్డుటకు కృజల ప్రయత్నించియుండినను తమ కృత్యమువారు మహాసంగ్రామమున బ్రేరేపించునట్లును వలదని గట్టిగ వాదించియుండినను వారి కృత్యము తమ కృత్యములను బాధ్యత లేదని వాదించి యుండిన బాగుం డెడిది. కాని యుద్ధము జరిపించుటకు వారి రెండుయూరపువాడును జూపి మెదటినుండి తిరగవలెనని అధికారులకు తోడ్పడి తమ కృత్యమువారి విధానముతో తా మేకీధినినను ఎచ్చటను తెలుకక వారి తోగలసి వుండేనునని ఇచ్చి దానేరమంతటికిని తగినశక్తి ననుభవించుననియు. మరియు హేతుబద్ధవారి పరిపాలనా సమయమున జర్మనులకును మాగ్యులకును అస్త్రియా కృజలపై తెగ్గుత అధికార మియ్యబడెను. అప్రభుత్వము ననుకరించిన తమ కృత్యము స్వాతంత్ర్యాధి కారాదులు సంధించునని అస్త్రియాను హంగేరియును వారివిధానమును బలపరచుచు వచ్చిరి. అందులకు యూరపు కాంతికి నిరంతరము భంగము గలుగుచుండెను. అది కృత్యమును 'వాచ్చి. చిన్న రాష్ట్రముల స్వాతంత్ర్యమును భంగపెడెను. అందులకు విత్తువరకులలోని సూత్రములట్లునే యుండవలయు ననియు, అస్త్రియా కృజలబాధ్యత పూర్వము నిర్ణయించినట్లు నే యున్నదనియు మిత్రమండలి వారును వారి మిత్రమును గుర్తిచెప్పెను. సంధి జరుగువరకును అస్త్రియా కృజల మిత్రమండలివారికి కృత్యముగనే యుండును. సంధి మయినవెనుక వారు స్నేహభావము నెలకొల్పవచ్చును.

అస్త్రియా దుర్బలత్వకారణములు.

కొత్తరాష్ట్రములలో నేర్పడు సంబంధములందు అస్త్రియాకు కొన్నివైపులు గలుగునన్న నవి పూర్వకృత్యమువారి అన్యాయముల విధానములను గలుగకతీరదని మిత్ర మండలివారు తెలుపుచున్నారు. పూర్వకృత్యమువారి వరాక్రమణవాంఛయే ఈ ఘోరయుద్ధమును తెచ్చిపెట్టెను. ఇక వై జిత్తియునుపడవనుండదు. అవిధానమంతటికిని తుదిఫలితము విధివలెను. అవిధివలె మిత్రము సంధించినది. అయినను అస్త్రియా మరల వర్ధిల్లి నొండుటకు తగిన సహాయ మొనరింప వలయు నని మిత్రమండలివారును వారిమిత్రమును వూరదు. పూర్వముగ గోరుచున్నాడు. కాని అట్టి యభివృద్ధివలన నూతన రాష్ట్రముల కెట్టివైపును గలుగగూడదు. మిత్రమండలి వారి కీయ బడిన అస్త్రియానుసరణములందలి అస్త్రియాను అ

స్తులన్నియు మరల పూర్వపు యజమానుల కిచ్చివేయవలెను. మాడుక వదాల్చుట సంతులన కాస్త్రియా అంగీకరించు నెడల పోలందు కౌశల్యములు అస్త్రియాకు నేలబాగు సంపద లయ్యును. నవ్వవరహితసంఘమువారు తమపనుల నిర్వహించుటలో కొన్నిపొట్ల కనున తగ్గించి అస్త్రియాఅవరహితముల నిలికిన, ప్రజలముఖ్యస్వత్యములకును నవ్వము గలుగకుండ బాధకరించుటకు ఉత్తమపు లీతిబడును.

అస్త్రియా కృత్యములకు రాష్ట్రపు సరిహద్దులను గూర్చి మిత్రమండలి వారును వారి మిత్రమును పూర్వనిర్ణయమున భావించుచున్నాడు. వాటి నియంత్రము మార్చుటకు. రాష్ట్రపురములకు రావలయునను అస్త్రియానుల తోరకను మార్చి మంగీరించిరి పూర్వపు సామాన్యమును విడదీసి ఇచ్చిపెట్టిన రాష్ట్రమును, వాటి సరిహద్దులను, మధ్యయురపుఖండకాంతి కెట్టి భంగమును గలుగునందుట కత్యంతావశ్యము అని మిత్రమండలివారును వారిమిత్రము నుద్దేశించు చున్నాడు. హంగేరియుట్టి కరికాగూరకతో పాటింపవలయు నని సంధివరకులతో నర్పించిన పరిశ్రమను దున్నది. హంగేరి సంధివరకులను పూర్తిగ నంగీకరించువరకు అస్త్రియానుండి గడ్డికరకయైన హంగేరి బోహదదని అందు విధించబడెను. సంధివరకు మహాముఖ్యతల అస్త్రియా మిత్రమండలివారి కర్పించవలయునని మిత్రమండలివారు ఈయ బడెను. అయినకొరకు కృత్యములకు అస్త్రియాను మరలంబు రోజులందు నడిగెదనని తలంపబడుచున్నది. జర్మనులకు వలె వారికి గూడ నట్లు గడుపుదినముల వచ్చించుటకు మిత్ర మండలివా రంగీకరించిరి.

మదరాసు అందు సదరకమరాట రైల్వేకంపెని లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇక కొల్పోలేదు చేయబడినది)

నోటీసు.

1919వ సంవత్సరము సెప్టెంబరునెల 8వ తేది సోమవారమునుండి, నెల 2 రు ఆఫ్ కలకత్తా మెములు ప్రయాణీకుల కొరకు పొన్నేరివద్ద 2 నిమిషములవరకు ఆగును. ప్రెయిను పొన్నేరికి కలు10X-9 నిమిషములకు వచ్చును. అచ్చటినుండి 10 గంటల 11 నిమిషములకు బయలుదేరి బే సిగ్నలిజ్టికి 10 గంట-57 నిమిషములకు వచ్చును. అచ్చటనుండి 11 గంట-9 నిమిషములకు బయలుదేరి సెంట్రల్ స్టేషనుకు 11 గంట-15 నిమిషములకు ఇచ్చటిమూడియే వచ్చును (17 5)

సుగుణము.

ఇది ఏకైక నిర్వహణ గ్రంథము. ఇది సులభ కైతిని తెలుసుకుటకు వాడబడినది. క్రింది పూర్వపు సంస్థాన కండితులు, ఇతర కండితులు, గ్రంథాలయాధి కతులు, అసెంబ్లీ క్రికెంట్ నెంకటప్పయ్యగారు ది.వి. బి.ఎల్. ఇతరులు చదివి మిక్కిలి పొగడినారు. ఈగ్రం థుల చాతుర్యముగాను మనమునకు ఆపదముగాను ఉం డును. చదివిన దానియగుటకు తెలియును. కొద్దికాలము మిగిలియున్నది. దీని తెలుపాట్లతో సహా రు 0-8-0 ఆర్డరులను సూర్యనారాయణ, (1785)

ఈయని, దగ్గిరాలపొట్టు, గుంటూరు జిల్లా.

మెట్ర పాలిటెక్ మార్పు (409)

పోస్టుబాక్సు నెం. 155, మదరాసు. సాదానకృత్యము, పరిమళనకృత్యము ఇవి మార్గ కయారగుచున్నది. 15 కులముల సాదానకృత్యము 0-8-0, పరిమళనకృత్యము 1-6-0, 30 కులముల సాదానకృత్యము 0-15-0, పరిమళనకృత్యము 2-10-0, అరవీక సాదానకృత్యము 1-11 0, పరిమళనకృత్యము మూర్తిబా టులు 1-5 0-4-0, 1 దజను తెల 2-8-0, విరిగిన సిమెంటును అతికించు కివాటి గ్లాసు సిమెంటును (వాడకము మార్గ దొ డును. తెల బుడ్డి 1-5 0-8-0. 25 దజన్ బుడ్డి తీసికొను వారికి 1 బుడ్డి యివ్వం. కొరవవారికి కేటలాగు సంపుటము

National Psycho Physical Culture University College WANTED—STUDENTS Fees Moderate, Apply for Particulars to:— Prof. B. RAMAJOGA RAO, 255, Thambu Chetty Street, (Upstair) Madras.

Seeds & Plants. నానావిధ చెట్లదీనునులు.

మెదలూ పొందిన నేలం గ్రేడ్ మామిడి చెట్లు తలు విధమైన చెట్లదీనునులు యింక అనేక విధములయిన తెల క్కెల దీనునులు నీరు, వాటు, కాలువారలు, విత్తనములు వర నముగ విక్రయింపబడును. కావలసిన వారు అర్ధశాస్త్రాంతు పంపి తే, కటముతో ఇంగ్లీషు తెలుగు క్యాటలాగు సంపుటము. వాములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

ఎస్. కె. ఐ. కాదర్ మీరాసాహేబు (1718) విత్తనములు, మొక్కలకరకుడు, నేలం.

శ్రీమద్భగవద్ గీతారహస్యము

547 అను 1437

కర్తయోగ శాస్త్రము శ్రీబాలగంగాధర తిలక కృతము

శ్రీ నారీ సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి చే వరివర్తితము. ప్రతి 1-కి ధర య్య. 3-4-0. వావిల్ల- రామస్వామి శాస్త్రిలు అండ్ సన్స్, 192, ఎన్.ప్లనేడ్, చెన్నపురి. ఈ.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

అశోకగ్రంథము కౌశ్యమిఖమము పొందుట స్వా త్వికమైన కొన్నివిధముల అనుసరించుటవలన కేలు గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము అశోకగ్రంథమున కలుగలేని కీరసాక్ష్యమును దృఢగాత్రమును, ఆ యుర్వర్ధ్వని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జియే మే మే భరించి మంజు మ. తెలుగే వ్రాయవలెను. (219)

వైద్యశాస్త్రి ముచీకంకర్ గోవిందజీ, ఆరంకనిగ్రహ కేవలభాషం, 157, బాబ్జే, మద్రాస్ మహాకవి, కాల్లకూరి నారాయణరావుగారి అపూర్వనాటక రాజములు.

పద్మప్రహము.

ఇందలికథ: భారతమునందలి అభిమత్య యుద్ధములను అడినుండి యంతములకు నర్తకములనులైన కల్పలతో నిండి చదివినకొలది చవులు గొలుపుచు, భారతమునందు కంటె బది రెట్లు రసవంతముగానుండును. కృతి పద్మమును కీరము పుల కంపజేసి నెల నడిపించును. ఇంతయే! కృతించి రెండు నెలలు కాలేదు- కృతి లయపావకృతిని! తెల. రు. 1.

చిత్రాభ్యుదయము.

ఇందలికథ సారంగధర చక్రమే కాని, వాడుకలోనున్న పాడుకథ కాక, అత్యద్భుతముగా మార్చబడినది. నేయసారులు చదివినను తనవితీరయి. అక్షరలక్ష లిచ్చినను కిమ్మకు చాలదు వేరుల, దీనికి పాటి నాటక మేలేను. కాని, యెన్నో క్రతులు కవు. ముందువ్రాసినవారే అద్భుతవంతులు. తెల. రు. 1. రెండొకటవ వ్రాసినవో పోట్లజీ మేమే గహించును.

సిటీప్రెస్, కాకినాడ.

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస

ఉపదేశ వాక్యములు. శైలిసులభము. ప్రతినినము కవిత దగినది. కొద్దికాలముమాత్రము మిగిలియున్నది. త్వరపడును. ప్రతి 1-కి రు 0-12-0, పోట్లజీ రు 0-8-0. శ్రీరామకృష్ణమందిరం, గొడుగు వేట, చువలిపట్నం. (1700)

మలయ చందనము

(1251) మలయచందనము మహారాజు రెండు పుష్పములను ముద్దులు ఎరికిన తెలియును. ముద్దులు తెలు. విశిష్టానీ యున్నను కలసికొన్న వుత్తరు. నవకృ త్తమ ముద్దులను-కలసికొన్న ఎన్నో వ్రా తెలుపు. నవకృ త్తమ ముద్దులను తెలు. No.3 B Xకోరమును ముక్కు భూమిలో నుంచును. దెచ్చి 1 కంధకృష్ణగార్లు, గూర

<p>Karola మలబద్ధమునకు మంచిమందు</p> <p>క రో లా. వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కారగిన కాల ప్రవృత్తి నునాయాసము గల అయ్యెలాగున గర్భశోధన గావించును.</p> <p>1 పాను, 1 పాను సీసాలు సీసా 1-కి వెల రు. 2-8-0, 4-8-0.</p>	<p>Fraser's Lever Tonic శ్రేణు గా రి లీవరు టానిక్.</p> <p>వైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంభవించు తల నొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కారజ్ఞ మువలన గలుగు బాధలకును, అలవలకును, ఆకలిబాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.</p> <p>సీసా వెల రు. 1-12-0.</p>	<p>Kuhalti కుల్ హాల్టి.</p> <p>ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినమినలాదు నలుపుగా గాని గోధుమరిలగుగా గాని మార్పు గలదు. స దో ష లి త ము శాశ్వతము.</p> <p>ఈ సాల్వూషన్ డై వెట్టె 1-కి రు. 2-4-0.</p>
--	--	---

W. E. SMITH & Co., Ltd డబ్లియు. ఇ. స్క్రిట్ అండుకో.,
Pharmaceutical Chemists & (లిమిటెడ్)
Druggists, Mount Road, మందులవ్యాపారులు, మాంటు రోడ్డు
MADRAS. మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీవత్రిక పేరును దాహరించ గోరెదము 368

ప్రకటన

మహా మహాపాథ్యాయ కొక్కండ వెంకటరత్న కవి విరచితములైన అమృతమాలై న ఈక్రింది గ్రంథములు గలవు. అంభో భాషాభిమాను లెవరైనను గ్రంథముల నచ్చుకేయించ దల పెట్టెదరేని వెంకటరత్న కవి కుటుంబమునకు దగిన ధనసహాయ మునుజేసి గ్రంథముల విషయమై సర్వస్వార్పిత్యములను బడ యగలరు. అందువలన భాషా సేవకు జేయుటయను నిశ్చయము న్నితీయించున్న వెంకటరత్న కవిగారి కుటుంబమునకు సహాయము జేయుటయను రెండు కుక్కతములును గలుగ గలవు.

1 శ్రీమతి మాధవము (నాటకము) 2 ఘటి కాచలమహాత్మ్యము (ప్రబంధము), 3 అజామిశో సాఖ్యానము, (యక్షగానము), 4 సత్యనారాయణపాయనము (ప్రబంధము.)

ఈ విషయమై వివరములను తెలిసికొన గోరవారు క్రింది వివరామాత్ర వ్రాసికొనవలయును.

వెంకటరత్న కవి గ్రంథములు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, రంపుపెట్టిపిడి, మద్రాసు.

సత్యాగ్రహ స్వదేశ పట్టుచీరలు

వివాహసమయములందు బహుమతిగా నిచ్చుటకును, ప్రతిదినపు ఉపయోగమునకు తగినట్లు నేయబడినవి. ఇంగ్లీషు, చీనా, మంజీత్ మరీ ఇతర విదేశపు పట్టును వాడుట లేదు. హిందూదేశము నందు తయారైనట్టి మేలైన పట్టుమాత్రమే ఉపయోగించబడుచున్నది. విదేశపు రంగులను కూడ వాడుట లేదు. ధరలు మొదలగునవి తెలియగోరు వారు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను.

స్వదేశి ఇండస్ట్రియల్స్ కంపెనీ,
505, హాడిసన్ పేట్ రోడ్డు, **లిమిటెడ్,**
(962) **కంబీవరం.**

మీ కవసరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని కనులను గురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసనములు, వంపులు వంపులుగ వంచబడిన కేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల నెలహా వారాలింపవలసినది. ఏరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి నంతనే వానిని సకాలములో సరఫరాచేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:— **ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ**
సాత్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తపాలపెట్టె నెం 555 రు,
389 **మదరాసు**

(వై కాన్స్ట్రక్షన్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక పేరు కూడ నుదహరించ గోరుచున్నారు.)

ఉచితము ! Free !! ఉచితము !!!

సర్కారునందు కిచ్చుచుచేయుబడిన నం 253

అణాస్తాంపునందు చేవ్రాలుముద్ర గల్గిన రసీదు:—ఈ ముద్రయందు మాత్రము గల బాట్లెలను గొను వారి కివ్వబడును. ఈ మాత్రము నీమించి గుణ మగవడని యెదల ఈశ్వరసాక్షిగ ఆ రసీదునందు చేవ్రాలు చేసి 1 మా సములోగా వాతను పంపిలే వెలను వాతను పంపుతాము. ఈ ప్రతిజ్ఞను మేము రాయ్యరట్టి చేయుచున్నాము.

గుల్షన్ జోబాన్

గుల్షన్ జోబాన్.

కత్తికథకము ! భారంపాస్తకము !! రోగనివారకము !!!

ఈ మాత్రము మొదటిదినమే అశ్వత్థమును గుణము లను గనుకమును. చిక్కినదవుడల బుట్టిజేసి నిగనిగ మెలకు జేయును. కరీరమందు నూర్చిగల్గి వీర్యవృద్ధిచే నుభవద్ర నిచ్చును. నడుమనొప్పి, వాయువు, కడుము, క్యాసము, దగ్గు, కడుపునొప్పి, అజీర్ణము, మలబద్ధత, జ్వరములు, మూలవ్యాధి, మేహరోగము, మూత్రరోగము, స్వప్నమందలి ప్రాసము, శ్రీలక్ష్మదరము, కాలము తప్పి బుతుకుగనుట పిడిని సమూల నాశముజేసి రక్తవృద్ధియు కుద్ధియు జేసి చర్మసంబంధవ్యాధు లను నశింపజేయును వెల బుట్టి 1-కి రూ. 1-0-0, 3-కి రూ. 2-10-0. రి. ఖ. వెలు. ఏజెంట్లు కావలెను. (1728)

దీ గుల్షన్ జోబాన్ కంపెనీ, బొంబాయి కి.
The GulshanJohann & Co., Nagdevi Street, No.3 Bombay.

చెటిలు, బియ్యము, నూనెయంత్రములలో కల్తీలేని నువ్వులనూనె, కొబ్బరినూనెలను వరి శుద్ధముగ తయారు చేయుబడును. ధరలు సరస ముగ నుండును. (1603)

విలాసము:—పి. యస్. వెంకటేశ్వరలనాయుడు మర్చంట్లు అండు కమిషను ఏజెంట్లు బరంపురం గంగాం.

శాశ్వత పేంకటాచలపక్షితులవాడ

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములు.

1. **లక్ష్మీనిలాసరసము:**—లక్షోమకల పక్షిగు రోగము. ఈ లక్ష్మీనిలాస రసమువలన నిరోధులై యున్నాడు. 2. **మోక్ష లక్ష్మీనిలాస రసము:**—గల సీసా తమయొద్ద నుండెడి పక్షిగు సర్వోత్తమమైన సిద్ధాపథము తోకటి లేదని తాత్పర్యముగల బల్కముగలదు. దినబ్యరము, మూడిన వ్యాధి: జ్వరములు, నన్ని పాతము మొలకునది తక్కువ గుణముగల సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం. (594)
2. **క్రినివాస రెలం:**—క్షేణ గడ్డకను, నందుల నొప్పి శాశ్వతమున మంజీయించు. సీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇళాం
3. **తైక్వాస రాసము:**—దీనిని కేరంజినప్పజేసండితే మాత్రమును కట్టక (కలరా) వాంతిలేది, కికలేది, అజీర్ణ కేదులు గుణము కాగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం
4. **కాలసుఖోదయము:**—విద్దలకు బలకారి; తియ్యల యందు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృకర్యము, కల తియ్యియుండుట, అకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణము. 5. **కెడ్డలు పుష్టిగలవారగుదురు.** సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇళాం
5. **లోకానుయోగ కక్షూరిమాత్రము:**—విద్దలకు కంజు ముడివినవారికి, బాంతింపకు ఉత్తమ గుణ కాశి. మందము, వడికము, దగ్గు, అజీర్ణము, కిక భారం, పూర్వవాయువు, మలబద్ధం, క్యరం, వతిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యొక లోక రోగములను గుణముజేయును. (801)

150 మాత్రము గల సీసా 0-4-0
తపాల కయ్యతో 6-కి 1-8-0
" " 12-కి 2-18-0
" " 25-కి 5-8-0

ఈ లోకములో మూడ అనుపాదము తెనుగున కంజుమను. శ్రీ సీతారాధుప వైద్యశాల, మైసూరు.

